Representantskapsmøte 5. desember 2025

Vedlegg

Sak 13-20 / 2025

Strategidokument for Hadeland - nært og naturlig

Mål
Hadeland Nært og Naturlig skal styrke og vise frem Hadelands samlede identitet, attraktivitet og posisjon som en bærekraftig, familievennlig og fremtidsrettet region med nærhet til Oslo og Gardemoen

Visjon: Et levende Hadeland - nært, naturlig og full av muligheter.

Bakgrunn
Strategien bygger på bred innsikt fra medvirkningsprosesser, analyser og kunnskap som er samlet over flere år gjennom programmet Hadeland Nært og Naturlig. Dette har gitt et solid grunnlag for å definere hvordan vi skal spisse kommunikasjonen rundt Hadeland på en måte som gir stolthet hos innbyggere og tiltrekker oss mennesker som kommer til å trives på Hadeland.

Verdigrunnlag

Programmet baserer seg på og ønsker å styrke disse verdiene:

- Kvalitet
- Jordnærhet og sosial trygghet
- Vågemot og nyskaping
- Tilhørighet og fellesskap
- Dugnad og beredskap
- Natur og bærekraft
- Lokale råvarer og lokale ressurser
- På Hadeland er alle verdifulle bidragsytere, uavhengig av bakgrunn, livssituasjon eller livsfase.

Verdier programmet ikke skal fremme:

- Verdihierarki / sosial rangering
- Rastløs vekst
- Billig
- Grådighet
- Effektivisering uten hensyn til mennesker, miljø og natur

Prioriteringer

- Hovedprioritet er å styrke geografisk kjennskap til Hadeland som region.
- Styrke Hadelands omdømme regionalt og nasjonalt.
- Tiltrekke nye innbyggere, spesielt barnefamilier og kompetent arbeidskraft.
- Skape blilyst og Hadeland-identitet hos dem som allerede bor her.
- Styrke Hadeland som felles merkevare, og sikre at Gran, Jevnaker og Lunner aktivt bruker Hadeland som identitetsmarkør i sin kommunikasjon.
- Markedsføringsprosessene skal støtte opp under og bidra løse felles praktiske problemer og bygge opp under politiske mål som viktige for regional utvikling.
- Synliggjøre muligheter for næringsutvikling, boligutvikling, kultur og fritid.
- Synliggjøre hvor viktig Hadeland er for Oslo, Gardermoen og verden.

Visuell strategi og historiefortelling

En del av den nye visuelle strategien blir å prioritere film og bilder med mennesker i. Det betyr at vi går bort fra rene, storslåtte naturmotiver. All arkitektur og natur vi viser skal, så langt det lar seg gjøre, inneholde mennesker eller dyr.

Flere påpeker også at vi ikke må bli for romantiserende og bare vise idyll. På Hadeland måker vi snø, naboer klipper gresset og bruker motorsag på søndager, bonden kjører traktor på jordet, og gravemaskinene står sjelden stille. Dyr er ute på beite og gjør sitt fornødne.

I stedet for å polstre alt rundt barna, gir vi dem rom til å prøve, feile og vokse. I vår fortelling, er skrubbsår like viktige som seieren. Historier fra Hadeland rommer alle typer mennesker, fra Hadeland Hardcore til Kirsten Langbo.

Stikkord: autentisk, dokumentarisk, uretusjert og naturlig.

Bildene våre skal ha et naturlig, ærlig og uretusjert uttrykk. Vi skal unngå bilder som oppleves kunstige, generiske eller overpolerte. I stedet vil vi omfavne det menneskelige, det hverdagslige og det feilbare.

Vi skal utvikle en innholdsbank med historier, bilder, filmer og tekst som viser regionens varme og særpreg.

Språkstrategi:

Tekster fra oss skal strebe etter å være ærlige og direkte: Ingen oppblåste løfter eller overdrevne uttrykk. Vi skal bruke ekte historier, konkrete eksempler og jordnære beskrivelser. Små portretter av mennesker, bedrifter og steder. Autentiske stemmer er viktigere enn polert perfeksjon. Vi skal ikke imponere, vi skal berøre.

Målgruppe

Hadeland er for alle. Vi velger derfor ikke én fast målgruppe, men skal være fleksible. Slik kan vi rette innsats dit behov oppstår, enten det gjelder rekruttering og arbeidskraft eller nye muligheter som byr seg.

Programmet Nært og Naturlig består av ulike underprosjekter. Målgrupper spisses etter behov og alltid med base i verdigrunnlaget.

Kommunikasjon og synlighet
Vi har begrensede ressurser og en del av strategien er å være synlig der folk faktisk tar beslutninger om jobb, bolig og fritid. Derfor prioriterer vi kanaler med høy troverdighet og redaksjonell tyngde framfor rene annonseringsplattformer i sosiale medier.

Regionens politiske og administrative ledelse er våre tydeligste stemmer. De kommuniserer utad, møter presse og folk hver dag og kan representere Hadeland samlet. Uavhengig av hvem som til enhver tid sitter i posisjon. Ved å styrke dem som regionale talspersoner bygger vi synlighet, gjennomslagskraft og en tydelig felles stemme.

Det betyr at vi må jobbe for at kommunene og ordførerne prioriterer og kommuniserer regionen fremfor kommunen når det er mulig og naturlig.

Målet er at vi og spesielt ordførerne våre ikke bare representerer egne kommuner, men *hele Hadeland*, og står som sterke, troverdige, synlige og samstemte profiler for regionen - fordi Hadeland har en unik samarbeidskultur og et sterkt regionalt samhold.

Måloppnåelse

- Innbyggerundersøkelse skal undersøke om vi har en positiv trend og skaper økt opplevelse av stolthet blant innbyggere
- Kjennskapsundersøkelse skal undersøke om folk
- Underprosjekt skal ha sine egne konkrete mål.
- Nasjonal og internasjonal mediedekning hvor Hadeland blir nevnt og geografisk forankret.

Oppsummering
Strategien for Nært og Naturlig har et godt og tydelig verdigrunnlag. Dette gir en klar retning og skiller Hadeland fra mange andre regioner som ofte fremstår glatte og generiske.

Strategien legger opp til flerkanalbruk og målgrupper basert på verdigrunnlaget og tilpasset hvert enkelt underprosjekt. For å gjennomføre strategien kreves tydelige prioriteringer og tilstrekkelig kapasitet.

I tillegg er strategien avhengig av at politikerne og kommunikasjonsmiljøene i kommunene prioriterer regionbygging og velger Hadeland som sender fremfor kommunen i utadrettet kommunikasjon der dette er mulig og naturlig. Uten denne forpliktelsen svekkes gjennomføringskraften.

Samtidig som det er viktig å ha en konkret plan, er det også viktig å være fleksibel og endringsvillig underveis i en verden som er i konstant endring. Vi skal være det - og dermed bidra løse problemer og utnytte muligheter som dukker opp underveis.

Programmet Hadeland Nært og Naturlig er en del av en større sammenheng. Programmet kan skape oppmerksomhet, stolthet og interesse, men det trengs også kvalitetsboliger, infrastruktur og politiske prioriteringer. Politiske prioriteringer og investeringer har direkte betydning for hvor stor effekt strategien kan ha. Vi lykkes best når regionbygging og konkrete investeringer trekker i samme retning.

Dette er en overordnet og langsiktig strategi som suppleres av konkrete handlingsplaner, med klare årlige prioriteringer.

Utfyllende rapport om prosess for å utarbeide nystrategi for Hadeland - nært og naturlig

- Desember 2025

Innholdsfortegnelse: Totalt 14 sider.

1. Innholdsfortegnelse
2. Tidslinje
3. Innledning og bakgrunn
4. Prosess og metode
5. Mål
6. Verdigrunnlag
7. Felles regionale utfordringer
8. Problemstillinger
9. Løsninger
10. Tiltak i praksis
11. Ordførerne som regionale profiler
12. Resultater
13. Prioriteringer
14. Avslutning: Veien videre

Tidslinje

2024 — 1

Behov for ny strategiprosess uttalt. Behov for forankring og tydeligere retning for regional utvikling.

2 — **Høst 2024**

Forarbeid: DOGA sitt Gnist-program

April 2025 — 3

Ny prosjektleder startet 1. april 2025. Blir Kjent med Regionen. Ansvar for å lede innovasjonsprosessen internt på Hadeland. Inspirert av ønsket DOGAs Gnist-metodikk.

4 — **Juni**

Gjennomgang av tilflyttingsrapporter, kjennskapsundersøkelser og tidligere dokumentasjon innhentet av HNN

Høst 2025 — 5

Kreative workshops og moodboard-prosess. Politikere, ungdomsråd, visualiserte fremtidens Hadeland. Felles visjon identifisert.

6 — **Høst 2025**

Spørreundersøkelse blant nøkkelpersoner: folkevalgte, kommunedirektører, kommunikasjons- og næringsrådgivere. Innsikt i verdier, utfordringer og muligheter.

Vinter 2025 — 7

Dybdesamtaler og diskusjoner. Oppfølgingsamtaler med politikere. Tydelig retning for strategien utviklet.

8 — **Desember 2025**

Konkretisering av strategiske valg. Konkrete tiltak for 2026–2027 og prioriteringer foreslått.

Januar 2026 — 9

Bred forankring oppnådd. Tydelighet i retning og samarbeid mellom kommunene på Hadeland sikret. Klar til gjennomføring.

Hadeland – nært og naturlig (HNN) er et mangeårig regionalt program for å bistå og styrke Hadelandskommunene i tiltrekningsarbeid, med langsiktig mål om økt tilflytting og næringsetablering.

I 2024 ble det uttalt et ønske fra politikerne om å forankre arbeidet på nytt gjennom en større strategiprosess. Målet var å tydeliggjøre hva regionen bør satse på videre, og sikre en langsiktig og samlet retning. Dette er bakgrunnen for innovasjons- og strategi-prosessen som er gjennomført i 2024–2025.

Ny prosjektleder startet 1. april 2025 og fikk ansvar for å lede innovasjonsprosessen videre internt i regionen. Prosessen bygger på tidligere arbeid med tilflyttingsrapporter[1], analyser, erfaringer fra Distriktssenteret og fra søknadsarbeidet til DOGA sitt Gnist-program. Prosjektleder har fulgt opp med en workshop og moodboard-prosess, samt spørreundersøkelser gjennomført høsten 2025.

Kort om Hadeland

Hadeland er den gamle bygde- og landskapsregionen i det som i dag er kommunene Gran, Lunner og Jevnaker. Navnet finnes i noen av de eldste kildene vi har, og Hadeland var et eget ting-område i vikingtiden.

Hadeland har en kjent identitet, sterk kultur og har et utstrakt samarbeid innen mange ulike områder. I tillegg samarbeider Hadeland inn mot våre naboregioner både nord/sør og øst/vest.
Hadeland er en kjent merkevare, men regionen ligger fortsatt i en «blindsone» når folk vurderer nytt bosted eller næringsetablering. At Hadeland ligger innenfor timessirkelen fra Oslo og Gardermoen og er en del av Osloregionen, er lite kjent. Merkevarebygging er et langsiktig arbeid som må holdes ved like over flere år, og profileringen av Hadeland må derfor videreføres. Dette er prioritert i programmet Hadeland - nært og naturlig (HNN).

[1] Rapport fakta og undersøkelser om tilflytting.docx

Rapport
I 2024–2025 er det gjennomført en egen innovasjons- og strategiprosess for programmet Hadeland - nært og naturlig (HNN)

Prosjektleder har samtidig gjort et større arbeid med å bli kjent med Hadeland fra et innflytterperspektiv, noe som har gitt verdifull innsikt i hvordan regionen oppleves av dem som vurderer å flytte hit eller nylig har gjort det. Dette perspektivet har vært særlig viktig i arbeidet for å identifisere hva som oppleves som uklart eller vanskelig å finne informasjon om.
Prosjektleder i Nært og Naturlig holdt en enkel spørreundersøkelse om Hadeland på Hadelandstinget i juni 2025, og fikk testet dette som bakgrunn for diskusjon. Dette fungerte godt. Flere uttrykket meningen sin og det var rom for uenigheter.

Analyse av tilflyttingsrapporter og tidligere dokumentasjon samlet av HNN har sammen med kreative moodboard oppgaver og workshops vært grunnlag for å utvikle en grundigere spørreundersøkelse. Spørreundersøkelsen var ikke en åpen befolkningsundersøkelse. Den ble gjennomført blant folkevalgte, kommunedirektører, kommunikasjons- og næringsrådgivere. Dette er en noe annet sammensatt gruppe enn de som deltok i moodboard-prosessen som blant annet inkluderte politikere, ungdomsrådene og kommunikasjonsgruppa. Undersøkelsen må derfor omtales som kvalitativ innsikt blant nøkkelpersoner, ikke som representativ for alle innbyggere på Hadeland.

Sitat fra Distriktssenterets rapport:
«Flytt til Hardanger har vært gjennom en læringsprosess som vi oppfatter som nokså vanlig: Det starter med utadrettede tiltak for å lokke til seg folk, og så oppdager man at man ikke har boliger å tilby. Deretter settes det i gang lokale prosesser for å skaffe boliger og generelt tilrettelegge for innflytting.»
Les mer om prosjektet her: https://distriktssenteret.no/prosjektdatabase/flytt-til-hardanger/

Før vi utvikler strategier for å lokke store mengder mennesker til regionen, undersøker vi derfor om infrastrukturen faktisk er på plass. Denne innsikten var med på å gi tydelig retning til resten av innovasjonsarbeidet.
Etter omfattende spørreundersøkelser og diskusjoner fulgte vi opp med grundige samtaler i etterkant. Sammen med faktagrunnlag fra rapporter og medieanalyser - danner dette i stor grad grunnlaget for strategien.

Arbeidet har resultert i:

- Et tydeligere verdigrunnlag for Hadeland
- Oppdatert visuell og språklig strategi
- En fleksibel målgruppetilnærming som kan spisses i de individuelle underprosjektene
- Prioriterte satsingsområder for perioden 2025–2028

HNN skal fremdeles styrke Hadelandskommunene i sitt langsiktige utviklingsarbeid, gjøre regionen mer bærekraftig, og maksimalisere nytte av det regionale samarbeidet. Programmet Hadeland - nært og naturlig har brukt innovasjonsprosessen direkte til å forankre regionalt samarbeid og bygge felles strategi rundt merkevarebygging, markedsføring, bolyst/blilyst-arbeid og konkrete rekrutteringstiltak. Den nye strategien viderefører dermed samarbeidsavtalen og understreker at politiske prosesser og samhold påvirker merkevaren Hadeland direkte. Slik sikrer vi at gode tiltak og individuelle mål i kommunene gjensidig forsterker hverandre, fremfor å leve som enkeltprosjekter.

Mål for strategiprosessen

- Definere en tydelig felles Hadeland identitet
- Identifisere felles regionale utfordringer
- Definere hvilke løsninger programmet HNN kan bygge opp under og styrke
- Etablere kommunikasjon og merkevarestrategi som tar hensyn til økonomiske begrensinger og sosial bærekraft.
- Avklare forventninger og prioriteringer
- Definere konkret målgruppe slik at vi kan rette innsatsen effektivt.
- Innhente kunnskap om andre regioner slik at vi kan gjøre det som faktisk fungerer og slippe å gjenta andres feil.

Med utgangspunkt i Dogas Gnist-program og innovasjonsmetodikk, og gitt at Hadeland ikke ble tatt opp i det nasjonale programmet, har vi gjennomført en «innomhus» innovasjonsprosess. Siden ny prosjektleder har relevant kompetanse, er det hun som har ledet denne. Dette ble gjort:

Vi hadde flere kreative workshops, og en moodboard-oppgave der politikere og ungdomsråd visualiserte sin utopiske drøm om Hadeland i fremtiden. Flere påpekte at det var en terapeutisk oppgave. Felles for alle var at den utopiske drømmen var veldig lik nåtidens Hadeland. Et annet fellestrekk var at stemningen, fargevalg og symboler ble repetert. På tvers av alder, stilling og politisk parti virket det som alle hadde en felles visjon for Hadeland. Diskuterer gruppene løsninger på konkrete problemer, er det ofte uenighet, men oppgaven var innrettet for å finne stemningen på Hadeland. Der var gruppene samstemte. I ettertid hadde vi spørreundersøkelser som bekreftet analysene rundt moodboardene og fellestrekkene i disse. Fellestrekk er en sterk kjærlighet til det jordnære, ekte og menneskelige. (aka Nært og Naturlig) Det viser et Hadeland som vil være varmt og inkluderende. Visuelle og symbolske kjennetegn som går igjen er: Jordtoner, grønt, gult, naturmaterialer. Lite eller ingen plastikk og harde kontraster. Formene som brukes er: Runde, organiske utsnitt: hjerter og håndlagde uttrykk. Stemningen er rolig, analog, nær, sanselig, varm, ærlig og inkluderende.

Spørreundersøkelsene viser at regionen er enstemmig om at det er Hadeland som skal løftes som merkevare. Ikke enkelt kommuner eller andre alternativer.

Denne enstemmigheten gjør det enklere å være ambisiøs i strategien og holde forventningene til godt samarbeid på tvers av kommuner høyt.

Vi hadde åpne og gode diskusjoner rundt flere av spørsmålene i spørreundersøkelsen.

I starten av prosessen var ambisjonen å definere én tydelig og konkret målgruppe for hele programmet Hadeland - Nært og Naturlig. I diskusjoner etter spørreundersøkelsene ble det imidlertid tydelig at dette ikke lot seg gjøre uten å bryte med verdigrunnlaget til deltagerne. Dermed oppnådde vi noe mye mer verdifullt. Vi avdekket et felles verdigrunnlag.

Programmet baserer seg på og ønsker å styrke disse verdiene:

- Kvalitet
- Jordnærhet og sosial trygghet
- Vågemot og nyskaping
- Tilhørighet og fellesskap
- Dugnad og beredskap
- Natur og bærekraft
- Lokale råvarer og lokale ressurser
- På Hadeland er alle verdifulle bidragsytere, uavhengig av bakgrunn, livssituasjon eller livsfase.

Verdier programmet ikke skal fremme:

- Verdihierarki / sosial rangering
- Rastløs vekst
- Billig
- Grådighet
- Effektivisering uten hensyn til mennesker, miljø og natur

Det ble avgjort at målgruppen skal variere etter muligheter og behov som oppstår i regionen, men alltid med verdigrunnlaget i bunn.

Eksempel: Når Hver gang vi møtes spilles inn på Hadeland, kan vi «låne» programmets målgruppe i perioden serien sendes på TV. Her er primærmålgruppe: Voksne 35–60 år som har tid og motivasjon til å følge lineær tv om kvelden. Begge kjønn, med en viss overvekt av kvinner. Programmet kombinerer underholdning, musikk og spiller på nostalgi. Dette er familieorienterte mennesker som ønsker kvalitet og underholdning som gir følelsesmessig resonans over rask, lett underholdning. Derfor må også vi lage innhold som treffer voksne som prioriterer kvalitetsopplevelser. Innenfor dette segmentet ønsker vi særlig å nå dem som: Stiller opp på dugnad, liker å pusse opp og skape et godt hjem, er aktive i naturen og følger opp barna sine på fritidsaktiviteter. For å nå denne målgruppen skal vi blant annet synliggjøre familievennlige kvaliteter som natur, barnehager, trygghet og kultur.

Identifisere felles regionale utfordringer

Hadeland-kommunene ønsker befolkningsvekst. Det er besluttet at en sterk regional identitet gir oss alle muligheter til vekst og utvikling. Kjennskapsundersøkelsen fra 2022 bekrefter at Hadeland er en kjent merkevare. I juni 2023 ble de tre kommunene enige om Hadelandserklæringen, som viser at merkevaren Hadeland skal forvaltes sammen.

At Hadeland ligger innenfor timessirkelen fra Oslo og Gardermoen og er en del av Osloregionen, er lite kjent.

Når vi i innovasjonsprosessen diskuterer hvordan vi skal bygge omdømme eller "selge" Hadeland til nye innbyggere, kommer samtalen stadig tilbake til formuleringer som: «Hvis vi bare hadde persontog til Jevnaker», «Hvis vi hadde flere avganger på Gjøvikbanen» eller «Hvis Togringen/Viken Vest var en realitet, ville mange av de andre utfordringene løse seg».

Med ny prosjektleders bakgrunn fra presse og erfaring med å sette saker på dagsorden, kom vi fram til følgende konklusjon:

Dersom det er mulig å løfte regionale utfordringer på dagsorden - og samtidig forankre Hadeland geografisk i den nasjonale bevisstheten, bør mediestrategien til Hadeland - Nært og Naturlig inkludere dette som et felles mål. Pressemeldingsstrategien skal derfor prioriteres som en del av merkevarestrategien.

Eksempel: Hver.gang.vi.møtes lanseres i januar, og enkelte av artistene ankommer med tog. I den forbindelse sender vi ut en pressemelding fra Hadeland. Eventuell medieoppmerksomhet bruker vi til å forankre Hadeland geografisk. Vi forbereder også ordfører i Jevnaker på å løfte fram Hadelands geografiske plassering i nasjonale medier dersom han får muligheten.

Flere rapporter påpeker dette som en gjenganger: Det starter med utadrettede tiltak for å lokke til seg folk, og så oppdager man at man ikke har boliger å tilby, og setter i gang prosesser lokalt for å skaffe boliger og generelt tilrettelegge for innflytting. https://distriktssenteret.no/prosjektdatabase/flytt-til-hardanger/

Dette har vi identifisert som en utfordring også på Hadeland. Som eksempel er det på Jevnaker påpekt at eiendommer er regulert, men at utbygger avventer. Vi har derfor utviklet en FINN.no-strategi. Som bo- og næringsrådgivere har understreket: Småbruk selger seg selv. Derfor tenker vi at disse boligene kan hjelpe oss selge Hadeland som region og gi synergieffekter til andre typer boliger. Altså: I stedet for å hjelpe selge det som kanskje trenger drahjelp, skal det som er smykker og trekkplaster ha enda større rekkevidde. En billigere bolig vil dermed skille seg ut som unik i stedet for å være normalen. Det kan gi utbygger trygghet på at boliger i området er gode investeringer.

Dette gjelder også enkelte stillinger som kan være trekkplaster. For eksempel skal det utlyses en ledig stilling som biblioteksjef i Lunner over nyttår. Dette er et eksempel på en stilling som kan være veldig populær blant familieorienterte kvinner, samme målgruppe som Hver gang vi møtes, og denne stillingen kan vise målgruppen at vi har spennende

stillinger i regionen. Vi vil gjerne bidra til at slike stillinger i regionen blir sett av en større målgruppe enn tidligere, og at stillingene også bidrar til å styrke omdømmet til Hadeland.

Underveis i spørreundersøkelsen og diskusjoner rundt denne, ble det påpekt at folk etterspør tilbud vi har, og at kommunikasjon og oversikt er et stort behov i regionen, både hos de som bor her, men også hos tilflyttere. Vi har derfor kommet frem til konklusjonen at nettsiden til Region Hadeland må oppleves som en landingside som senker terskelen for tilflytting, og som også gjør det enklere å finne informasjon om eksisterende tilbud. Vi skal samarbeide videre med flere aktører om hvordan vi best og mest effektivt løser dette behovet. Vi skal derfor prioritere å oppgradere nettsiden, med høye ambisjoner om ny struktur klar til lansering av programmet "Hver gang vi møtes".

Identifiserte problemer og forslag til løsning

Basert på strategiprosess og spørreundersøkelsene, kan Hadeland - Nært og Naturlig bidra til å løse eller lette følgende problemstillinger:

Problem identifisert: Hadeland må bli mer synlig nasjonalt for å få politisk gjennomslag (f.eks. på infrastruktur/tog/bolig).

Løsning:
Strategisk arbeid med nasjonal presse, bygge NTB nyhetsrom etc.
Målrettede pressemeldinger knyttet til aktuelle tema og problemstillinger.
Synliggjøre Hadeland som region Nord i Oslomarka.
Synliggjøre at det som skjer på Hadeland har betydning for Oslo/Verden.
Kampanje rundt Hver gang vi møtes.
Påskereklame for ideelle organisasjoner.
Bygge ordførerne som regionale profiler.

Problem identifisert: Innbyggere og tilflyttere etterlyser tilbud regionen allerede har, men som det er vanskelig å finne oversikt over.

Løsning:Ny nettside som fungerer som ressursside med oversikt over tilbud i regionen.

Samle kulturkalendere.
Lettere tilgang til kommunale tjenester (barnehage, utdanning, bibliotek)
Oversikt over ledige stillinger og bolig
"Flytt hit"-veiledning med nødvendige ressurser (boliger, jobber)
Lenker til turistsider, frivillighet og kulturtilbud.
Hadelandshagen og andre ressurssider.

Hadeland har spesiell natur, perfekt for sykling og langrenn. Ikke skremmende storslått som i Nord-Norge, men et trygt, rolig og vakkert kulturlandskap. Åser, skog, innsjøer og jorder. Natur står sterkt i Moodboard-oppgaven og fremtidsvisjonen rundt Hadeland.

Problem identifisert. Vi er ikke synlig nok på plattformer for naturopplevelser.

Løsning:
Bli best på UT.no (8 millioner unike brukere bare i juli)
Tettere samarbeid med DNT Hadeland og JIF Mosjon
Fremme friluftsliv og naturkvaliteter i hele regionen
Synliggjøre Hadeland som friluftsregion både nasjonalt og internasjonalt
Sykkelprosjekt samarbeid med Visit ØstNorge.

Problem identifisert: Tre kommuner som ikke alltid fremstår samlet, men som faktisk samarbeider godt.

Løsning:
Felles merkevare: Hadeland skal alltid være medavsender fra kommunene.
Kommunene skal bruke Hadeland logo, grafikk og samarbeide om visuelt uttrykk i større grad.
Koordinering mellom kommunikasjonsansvarlige.
Ordførere og administrasjon som regionale talspersoner, ikke bare lokale.
Møteplasser for dialog mellom politikere, næringsliv og innbyggere skal bli mer synlig.
Alle må prioritere regionale arrangementer fremfor lokale når dette er mulig og naturlig.
Vi skal utad bli like gode og samstemte som Hallingdal og Valdres.

Problem identifisert: Behov for å styrke innbyggerstolthet og regional identitet.

Løsning:
Moodboard-prosjekt med innbyggere.
Fremme identitet, historikk og språk på Hadeland ved å bruke dette mer aktivt og oftere.
Hadeland som vertsregion på TV2 programmet Hver gang vi møtes.
Vise at vi på Hadeland faktisk er best i verden på samarbeid, ved å fremsnakke hverandre i regionen.
Ambassadør/ Influenser samarbeid.

Problem identifisert: Kommunene trenger flere innbyggere i arbeidsfør alder, spesielt barnefamilier.

Løsning:
Samlet FINN.no-strategi hvor Hadeland (ikke bare enkeltkommune) er avsender.
Samarbeid med næringsliv om stillingsutlysninger.
Kampanjer for utvalgte stillinger.
Jobbmesse.
Arbeidsgiverprofilering gjennom nettside og innhold.
Oppdaterte prospekter.

Problem identifisert: Hypotese om at unge flytter fra regionen og kommer ikke tilbake.

Løsning:
Samarbeid med UNG Hadeland.
Informasjon om arbeidsmuligheter i regionen (eks utvikle jobb- og karrieredag for ungdom/unge voksne)
Vise tilbudene som finnes og stadig utvidelser av disse.

Skape innbyggerstolthet fra ung alder.
Bygge så gode oppvekstmiljøer at ungdom ønsker å flytte tilbake.
Innbyggerundersøkelse for å se om hypotesen stemmer

Problem identifisert: Folk går raskt over fra Google søk til AI. Når folk spør AI om hvor de skal flytte, må Hadeland komme opp som alternativ.

Løsning:
Systematisk arbeid med AI-optimalisering.
God og spesifikk innholdsproduksjon som AI kan finne lett.
Bygge troverdighet og tillit gjennom redaksjonelle plattformer.

Noe av det vi skal gjøre i praksis:

- Vi blir synlige på FINN.no som én samlet region.

Dette betyr at avsender på kommunale stillingsutlysninger blir Hadeland, ikke bare den enkelte kommune. Vi øker også samarbeidet med næringslivet om stillingsutlysninger og vil selv kunne drive kampanjer for utvalgte stillinger.

- Vi styrker samarbeidet med eiendomsutviklerne.

Målet er at boligannonser skal bidra til å bygge omdømmet til Hadeland, ikke bare den enkelte utbygger eller kommune. Sammen utvikler vi strategier som løfter regionen.

- Vi skal bli best på UT.no.

UT.no har åtte millioner unike brukere bare i juli, både norske og internasjonale. Her skal Hadeland være en av Norges mest synlige regioner for friluftsliv. Etablering av regional destinasjonsledelse er også et element her.

- Vi samarbeider tettere med DNT og JIF Mosjon og andre turgrupper.

DNT Hadeland er allerede en foregangsregion med barnefamilier som målgruppe, og har en voksende internasjonal brukergruppe. Deres arbeid styrker Hadelands attraktivitet betydelig. I tillegg er sykkelprosjektet som ledes av Visit ØstNorge viktig.

- Påskereklame for ideelle organisasjoner

Både langfredag og første påskedag er forskriftsmessig reklamefrie dager i Norge. Det betyr at radio og TV ikke har lov til å sende vanlig reklame, men gratis informasjonsplakater for ideelle organisasjoner er tillatt. Vi skal hjelpe ideelle organisasjoner fra Hadeland å skinne i påsken, samt andre lignende prosjekter som gir mye synlighet for pengene og har synergieffekt for flere.

- Vi styrker arbeidet med nasjonal presse.

For å skape geografisk bevissthet hos allmennheten og tydeliggjøre hvor viktig Hadeland er for Oslo og Gardermoen/Verden. Som beredskapsregion, bo- og arbeidsregion og som forvaltere av Nordmarka, Oslofjorden og andre tidsaktuelle temaer, styrker vi det strategiske arbeidet inn mot nasjonale medier. Målet er å løfte Hadeland som en nøkkelregion i Norge, øke politisk gjennomslag og sikre at våre saker får plass høyere på

den nasjonale dagsordenen. Dette gjør vi gjennom målrettede pressemeldinger, tydelige nyhetsvinklinger og tettere dialog med relevante redaksjoner.
Spesielt vil vi forberede egne pressemeldinger knyttet til Hver gang vi møtes, og mot påske- og sommerperioden, hvor nyhetsbildet gir større muligheter for gjennomslag.

- Vi vil også utvikle strategiske samarbeid med relevante influensere/ambasadører.

For å nå de spesifikke og skiftende målgruppene. Vi vil kun etablere partnerskap med influensere/ambassadører som deler Hadelands verdier: natur, bærekraft, nærhet, raushet, fellesskap og hverdagsliv.
Vi skal unngå influensere som snakker ned andre, får andre til å føle seg dårligere eller tidligere har vist et ekskluderende verdisyn.
Influenser-samarbeidene skal brukes strategisk når det er relevant i sammenhengen.

- Vi bygger ordførerne som profiler for Hadeland.

Ordførerne er regionens sterkeste og mest troverdige stemmer. De møter innbyggere, næringsliv, politikere og presse hver dag og kan på en unik måte representere Hadeland samlet.
Ved å bygge dem som profiler styrker vi regionens synlighet, gjennomslagskraft og evne til å nå ut med budskap om beredskap, næring, infrastruktur, tilflytting og verdiene våre.
Vi anerkjenner at ordførere kan skifte etter neste valg, men erfaringen viser at mange fortsetter å fremsnakke regionen også etter endt periode. Ikke minst lærer vi mye i denne prosessen som vi kan bruke til å bygge de neste ordførerne som profiler i kommende perioder – slik at arbeidet blir mer treffsikkert og langsiktig over tid.

Dette betyr i praksis at vi:
• Terper ordførerne i regionale budskap, slik at de enklere og oftere nevner Hadeland som region når de får oppmerksomhet, både lokalt og i nasjonal presse.
• Integrerer ordførerne i pressemeldinger, kronikker, faglige innlegg og medieutspill, med et tydelig Hadeland-perspektiv, så ofte som mulig.
• Gir dem en tydelig rolle i sosiale medier-kampanjer, særlig rundt Hver gang vi møtes, tur og frilufts saker, beredskap og næringslivshistorier.
• Inviterer dem inn på arrangementer som synliggjør samarbeidet mellom kommunene og posisjonerer dem som regionale talspersoner heller enn lokale. Sørger for koordinering mellom kommunikasjonsansvarlige i de tre kommunene, slik at ordførerne fremstår enhetlige og samstemte, og at Hadeland alltid er avsender når det er mulig og naturlig.
Målet er at ordførerne våre ikke bare representerer egne kommuner, men hele Hadeland, og står som sterke, troverdige, synlige og samstemte profiler for regionen - fordi vi på Hadeland faktisk er best i verden på samarbeid og har et sterkt samhold. Og blir stadig bedre.

Dette oppsummerer hva som har blitt gjort siden Hadeland ikke ble tatt opp i DOGAs nasjonale Gnist-program og i stedet gjennomførte vår egen innovasjonsprosess.

Vi har nådd mange av de samme målene som Gnist-programmet skulle gitt:

Vi har bygget endringskapasitet:
Vi har skapt rom for nytenkning og styrket samarbeidet på tvers av kommuner.

Vi har tydeliggjort egne utfordringer:
Gjennom grundig analyse og dialog har vi identifisert både problemer og muligheter.

En ny bærekraftig strategi
Strategien som nå foreligger, er ikke en standard mal, men en skreddersydd løsning som kun kunne oppstått på Hadeland.

Vi har sikret bred forankring:
Folkevalgte, administrasjon, næringsliv og ungdom har bidratt aktivt og vært med på å forme retningen for Hadeland fremover.

Arbeidet har resultert i:

Et tydeligere verdigrunnlag for Hadeland
Tre kommuner som står samlet om retningen
Oppdatert visuell og språklig strategi
En fleksibel målgruppetilnærming som kan spisses i de individuelle underprosjektene
Prioriterte satsingsområder for perioden 2025–2027

Konkrete tiltak foreslått for 2026-2028

- Ny nettside: Mye innholdsproduksjon i denne forbindelse
- Oppdatert visuell profil og bildebank
- Oppdatere prospekter med ny visuell og tekststrategi
- FINN-annonser jobber. Teste små, unike prosjektstillinger
- FINN-annonser boliger. Gårder selger seg selv; i fremtiden selger de også Hadeland
- Bedre synlighet på UT.no
- SoMe-kampanjefilm «Her møtes vi» eller «Hver gang vi møtes - på ekte»
- Kampanje rundt lanseringen av Hver gang vi møtes
- Pressemeldinger
- Innbyggerstolthet. Moodboard-prosjekt også med innbyggere.
- Kjennskapsundersøkelse
- Kartlegge ambassadører og bidra inn i et nettverk som bygger opp under hverandre og merkevaren Hadeland
- Foreslå lengre filmprosjekt for ekstern produsent.
- Jobbmesse

Underprosjekter:

- Lokalmat: Lage konkret strategi og fremdriftsplan med delmål
- Sykkelprosjekt
- Internasjonal målgruppe: innhente kunnskap og informasjon
- Lys i gamle hus: innhente kunnskap og informasjon
- Messepakke

Strategien er bred og kompleks; den favner mange områder: nettside, presse, bildebank, UNG Hadeland, friluftsliv, lokalmat, influenser/ambassadører, kultur, film, HGVM, påske etc. Vi er avhengig av god kapasitet og ressurser samt bredt samarbeid. Vi må kjøpe inn tjenester for innholdsproduksjon.
Vi ser behov for å gjøre enda tydeligere prioriteringer i perioden enn det det er lagt opp til i dagens strategi.

Hadde vi hatt ubegrensede økonomiske midler, kunne strategien bestått av plakater over hele Oslo S gjennom store deler av året. I stedet har vi, gjennom strategiprosessen, hatt som mål å utvikle en langvarig og økonomisk bærekraftig strategi som prioriterer kvalitet og gir størst mulig effekt for hver krone.

Prioriteringer :

Nettsiden må prioriteres først
Dette er fundamentet for alle øvrige tiltak. Forsinkelser her stopper hele strategien.

Vi må holde fast på Hadeland som samlet avsender
Alle tre kommunene må bidra aktivt til felles profil og budskap. Regionen Hadeland skal alltid være medavsender fra kommunene. Visuell profil skal samsvare i større grad. Ordførere, kommunedirektører og andre i administrasjonen skal representere regionen i større grad. Dette krever øvelse, repetisjon og tid - før vi endelig fremstår som en samlet enhet.

Pressearbeid prioriteres i 2026
Særlig rundt:
Infrastruktur (tog).
Ambisiøse boligprosjekter.
Hver gang vi møtes.
Beredskap.
Lokalmat.
Miljø
Friluftsliv og natur.
Jobbmuligheter

Dette gir størst mulig effekt med minst mulig ressurser. Det er viktig at Hadeland er avsender og at målgruppen er nasjonal eller internasjonal.

Vi må tenke kvalitet fremfor kvantitet også i kommunikasjonen
Én god og større historie gir mer effekt enn ti mindre eller middelmådige. Å skille seg ut krever ofte litt vågemot.

Det er viktig å anerkjenne at en slik omfattende endringsprosess ikke har vært uten utfordringer. Det mest krevende har vært å være operativ, samtidig som vi gjennomfører en omfattende strategiprosess.

Dette har krevd strengt prioriterte ressurser og valg også underveis. Vi har måttet si nei til gode tiltak og flere muligheter som har dukket opp underveis, for å sikre at innovasjonsprosessen fikk den tiden og den forankringen den trenger.

Vi er takknemlige for at så mange tok seg til flere omfattende runder:

Kreative workshops hvor vi utforsket visjonene for fremtidens Hadeland.
Omfattende spørreundersøkelser som krevde både tid og refleksjon
Gjentakende diskusjoner hvor vi dykket dypere inn i komplekse spørsmål
Oppfølgingssamtaler for å nyansere og kvalitetssikre funnene.

Arbeidet begynner nå. Vi tror at Hadeland - Nært og Naturlig med denne strategien skal klare å styrke og vise frem Hadelands samlede identitet, attraktivitet og posisjon som en bærekraftig, familievennlig og fremtidsrettet region med nærhet til Oslo og Gardemoen/Verden.

Nå handler det om å gjøre visjonen til virkelighet – i fellesskap.

Et levende Hadeland - nært, naturlig og fullt av muligheter.

Anmodning om utbetaling

Sted og dato: Gran, 31. oktober 2025

Saksbehandler Dag Arne Henriksen
Søker (vår ref.) Hadeland IPR, Gran kommune

Søknadsinformasjon

Søknadsnr	2024-0430	**Tilsagnsnr**	FK-25/08
Arkivsak	2024/34348	**Gyldig til**	31.12.2027

Prosjektnavn Forprosjekt med kartlegging av bioenergi og sirkulære varetjenester

Anmodning om Sluttutbetaling

Utbetales nå	50 000	**Rest til utbetaling**	0
Tidligere utbetalt	0	**Tilskuddsbeløp**	50 000
Beskrivelse	FK-25/08 Sluttanmodn Hadeland IPR prosj bioenergi		
Delutbetaling	0	**Sluttutbetaling**	50 000

Sum kostnader	Godkjent: 300 000, Akkumulert: 300 000, Rest: 0
Navn	Hadeland IPR, Gran kommune
Org.nr	961381541
Kontonummer	2020 07 04216
Innsendt	31.10.2025

Statusrapportering for Sluttutbetaling

Mål, resultater og effekter;

Beskriv måloppnåelsen i prosjektet og hvilke resultater som er oppnådd, vurdert opp mot planlagte mål og resultater
Målet for prosjektet er å løfte arbeidet med biobasert fornybar energi og kartlegge sirkulære restråstoffer med potensial for videre bearbeiding. I dette er det også viktig å identifisere aktuelle

aktører som kan delta i det videre arbeidet og samle informasjon i et faktagrunnlag og en rapport med presentasjon. Dette er gjennomført.

Prosjektet har resultert i tre rapporter med tilhørende presentasjon, som gir grunnlag for planlegging av det videre arbeidet.

Det er gjennomført en enkel kartlegging og sammenstilling av faktabasert informasjon. Rapportene inneholder for eksempel:

- Antall fjernvarmeanlegg og størrelser (kunder, produksjon og kilder til energi)

- Antall Nærvarmeanlegg (kunder, produksjon og kilder til energi)

- Aktøroversikt og næringskode (AS, andelslag, IKS, samvirkeforetak etc)

- Klynger og samarbeid (type Treklyngen/Follum, Mohagen næringspark, Skjerven Biopark etc)

- Kunnskapsaktører (NIBIO, NTNU, SINTEF, Universitet i Sørøst-Norge, Fagskolen Innlandet og Fagskolen Viken, Energigården etc)

- Antall gårdsbruk som har flere stedegne kilder til energi i kombinasjon med strøm

- Verdistrømmer i de regionale avfallsselskapene

- Restråstoffer som per i dag ikke går inn i verdikjeder (f.eks. store mengder kornavrens, biomasse fra skog som ikke blir nyttiggjort, tekstiler som ikke gjenvinnes etc)

- Oversikt over industrielle teknologi-aktører som Benteler og Metallco for omsmelting av metaller, Re:Tekstil og Re:Madrass for klær og tekstiler, BioLand og Vow Green Metals for små- og storskala biokull.

- En veileder for kommunene, hva de selv kan gjøre i innkjøp og som eier i avfallsselskaper.

Rapportene er presentert for felles møte mellom ordførere og kommunedirektører for de tre regionene (12 kommuner) på Jevnaker mandag 20. oktober. Rapportene og presentasjonene vil videre danne grunnlag for faglige samlinger og forankres videre gjennom felles sak i regionale politiske fora i løpet av november og desember 2025.

Hvilke effekter kan dere se av prosjektet til nå? Hva forventes av senere effekter? Er dette i samsvar med prosjektplanen?

Prosjektet har lagt grunnlaget for et videre samarbeid mellom de tre regionene, nye prosjekter med støtte fra virkemiddelapparatet og videre mulighetsstudier som kan bane vei til både produkt- og

markedsutvikling innen bioenergi, sirkulære restråstoffer, mer industriell symbiose og mer ombruk og gjenbruk i denne delen av landet.

Tallene fra rapportene dokumenterer også at de tre regionene har 19,7% andel bioenergi i energimiksen. Mens Norge er på 7%. Vi tørr derfor å hevde at vi er best på bio i Norge.

Dette prosjektet har vært et første steg for å få sammenstilte fakta om aktører, kategorisere typer biobasert produksjon, mengder, omsetning, mulige nye produkter og bransjer samt mulige markeder. Dette vil gi grunnlag for et videre arbeid for å etablere nye prosjekter med potensiale for positiv effekt på miljø-og samfunnsutfordringer og grunnlag for industriell vekst og verdiskaping.

Forventede miljø-effekter av det videre arbeidet på sikt:

- Energiutnyttelse av avfall, restråstoffer og spillvarme

- Bedre utnyttelse av fornybare biologiske ressurser

- Erstatte fossil plast med biobaserte produkter til emballasje

- Utvikle nye, biologiske gjødsel- og dyrkningsmedier

Samfunns-effekter kan på sikt være:

- Utvikle varmemarkedet og avlaste strømnettet

- Tilgang til ny fornybar kraft for å etablere/opprettholde virksomheter/arbeidsplasser

- Diversifisert kraftforsyning

- Bidra til å styrke beredskapen i energiforsyningen

- Bidra til nødvendig regional forsyning av nullutslipps drivstoff i tungbil-sektoren (særlig biogass)

- Etablere ny eksportindustri

- Økt innovasjonskraft

Allerede har mulighetsstudien bidratt til et konkret forprosjekt med støtte fra Innovasjon Norge; Bio-Heat Ukraine på vegne av fire bedrifter på Hadeland, som skal se på muligheten for eksport av varmesentraler (bygd inn i en container) til mindre fjernvarmeanlegg i Ukraina, samt opplæring av ukrainsk driftspersonell på Hadeland i regi av Energigården og BIOREG Hadeland.

Under Arendalsuka gikk de tre regionene også sammen om en felles moteoppvisning; "Rød løper i Arendal" - med redesignede klær og madrasser. Denne fikk en del medieoppmerksomhet og har satt

regionene på kartet innen redesign, sortering og ombruk av tekstiler. En "Tekstilklynge" med bedrifter fra alle tre regionene er på trappene.

Sammen med Osloregionen ble det også arrangert et temaseminar om biokraft under Arendalsuka.

Investeringsfondet HitecVison har fått med seg mulighetsstudien og ønsker et samarbeid for å se på videre muligheter og etableringer i de tre regionene. De har kjøpt VOW Green Metals AS, som for tiden bygger biokullfabrikk på Follum i Hønefoss.

Besvar spørsmålene under hvis de er relevante for prosjektet:

- Hvor mange nye arbeidsplasser er skapt/vil skapes som en følge av prosjektet?

- Har prosjektet utløst innovasjoner i bedrifter eller offentlig sektor? Beskriv disse

- Hvor mange personer har gjennom prosjektet fått ny kompetanse, og hva slags kompetanse/utdanning er dette?

- Er det bygd opp bedriftsnettverk eller klynge(-r) gjennom prosjektet – beskriv i så fall næring og omfang
Ikke relevant.

Hvordan skal arbeidet videreføres nå som prosjektet er avsluttet?
Det ble gjennomført et møte 20. oktober med ordførere og kommunedirektører i de tre regionene (12 kommuner) på Jevnaker, med presentasjon av mulighetsstudien og en innledning av

investeringsfondet HitecVision. Resultatet av møtet er at de ønsker en sak til neste møte i hver av de tre regionale IPR''ene med et forslag til videre framdrift.

Som et resultat av dette er det også naturlig at vi inviterer de tre fylkeskommunene som vi er en del av og som har gitt støtte til arbeidet, for å vurdere mulig videre samarbeid med og støtte fra fylkene.

Vi ser også at det er flere prosjekter som kan være aktuelle for å søke støtte fra virkemiddelapparatet.

Gjennomføring, erfaring og læring:

Beskriv gjennomføringen av de planlagte aktivitetene i prosjektet. Oppstod det avvik sett opp mot tids-/milepælsplanen og hvilke målgrupper prosjektet skulle omfatte?
Planlagt tidsplan var:

Oppstart prosjekt 1. januar 2025

1 januar 2025 - 30. april 2025: Kartlegging og sammenstilling av fakta, styringsgruppemøte

1 mai 2025- 30. juni 2025: Presentasjon og rapportering

30 juni 2025: Avslutning

Det oppstod forsinkelser med innhenting av kartlegging og sammenstilling av fakta. SINTEF, Østlandsforskning og Agri Analyse takket alle nei til forespørsel om å gi tilbud på oppdrag. Det er bekymringsfult at disse aktørene enten ikke har kapasitet, kompetanse og/eller kapasitet til å gjennomføre denne type oppdrag/forespørsler.

Hva har vært suksesskriteriene for gjennomføringa av prosjektet?

Hvilke utfordringer støtte dere på underveis, og hvordan ble disse løst?
De tre regionene, med til sammen 12 kommuner og ulik organisering av de tre IPR''ene, hadde aldri gjort noe tilsvarende. En liten og effektiv styringsgruppe med de tre administrative lederne var viktig for fart og styring. En første fysisk samling med arbeidsgruppe var viktig for å bli kjent på tvers og avtale arbeidsformer. I fortsettelsen har alt foregått med Teams som plattform. En dedikert prosjektleder har også vært viktig for å gjøre avtaler og få framdrift med alle aktører.

Prosjektet har resultert i tre rapporter med tilhørende presentasjon, som gir grunnlag for planlegging av det videre arbeidet. Vi ser betydelige muligheter i våre tre regioner - både innen bioenergi

(biogass, biokull, biokraft, biodrivstoff og fjernvarme), biogjødsel, innen sirkulære ressurser og i kommunenes rolle både som innkjøper og som eier.

Utfordring med tidsskjema er beskrevet under pkt 5.

Økonomi og eventuelle særvilkår:

Forklar eventuelle avvik i forhold til godkjent kostnads- og finansieringsplan. Hvis prosjektet har hatt økonomiske utfordringer så beskriv disse, og hvordan de ble løst.
Prosjektet ble gjennomført i henhold til godkjent kostnads-og finansieringsplan.

Prosjektinntekter:

Gjøvikregionen Utvikling kr 50 000

Hadeland IPR kr 50 000

Ringeriksregionen IPR kr 50 000

Innlandet fylke kr 100 000 (50 000 til Gjøvikregionen og 50 000 til Hadeland)

Buskerud fylke kr 50 000

Akershus fylke kr 50 000

Sum: kr 350 000

Prosjektkostnader

Tre rapporter a totalt kr 229 000 (eks mva)

Timer prosjektleder, styringsgruppe og arbeidsgruppe (244 timer a kr 700) kr 170 450

Rød løper i Arendal – catwalk med retekstiler, egen Facebookside, plakater og løpesedler kr 14 205

Arendalsuka - Biokraft-seminar med Osloregionen kr 46 491

Sum: kr 460 146

Merkostnaden på kr 110 146 fordeles på de tre regionene etter avtale, da dette tilskrives Biokraft-seminaret med Osloregionen i Arendalsuka og ekstra innsats knyttet til "Rød løper i Arendal" som delprosjekt som kom opp underveis.

Hvordan er eventuelle særvilkår gitt i tilsagnsbrevet oppfylt? (Dette trenger ikke å beskrives hvis det allerede er gjort i en delrapport.)
Ikke relevant

Informasjon og publisitet:

Er det skapt publisitet rundt prosjektet? Hvordan er fylkeskommunens medfinansiering kommunisert? Hvordan er det informert om prosjektet og resultater?

Legg også inn lenker til artikler på internett her, hvis mulig. Avisutklipp eller lignende kan lastes opp som vedlegg

Prosjektet har resultert i synlighet på Arendalsuka i august 2025. Biokraft var ett av fem del-arrangement i regi av Osloregionens dag under Arendalsuka. Biokraft - en del av løsningen på energiutfordringene - Arendalsuka

Blant 2300 arrangementer under Arendalsuka, var bioenergi tema for kun to av dem.

Det er orientert om prosjektet blant annet i Gjøvikregionens Næringsforum, Hadelandsregionen og i næringsforumet for Ringeriksregionen. Det har deltatt to næringsrådgivere/sjefer fra alle tre regioner

i arbeidsgruppen og det har blitt gjennomført en spørreundersøkelse blant alle næringsrådgivere om sirkulære prosjekter og nærvarme/fjernvarme.

Det er skapt publisitet som blant annet resulterte i disse artiklene:

Nyheter, Arendalsuka | Hadelendinger svingte seg på rød løper under Arendalsuka: – Veldig gøy

https://www.hadeland.no/hadelendinger -svingte -seg -pa -rod -loper -under -arendalsuka -veldig -goy/s/5 -21 -1388216

Kuppet Arendalsuka med moteshow

https://www.oa.no/kuppet-arendalsuka-med-moteshow/v/5-35-2141558

Økonomi og næringsliv, Arendalsuka | Anne Kat. stilte i helt spesiell brudekjole: – Handler om å vise hva som er mulig

https://www.ringblad.no/anne -kat -stilte -i -helt -spesiell -brudekjole -handler -om -a -vise -hva -som -er -mulig/s/5 -45 -2093518

Lokale aktører overrasket: Anne Lindmo stilte på catwalken

https://www.ringblad.no/lokale -aktorer -overrasket -anne -lindmo -stilte -pa -catwalken/v/5 -45 -2093699

Hole, Ringerike | Ringeriksregionen markerte seg på Arendalsuka: – Vi reiser hjem styrket og med ny synlighet

https://www.ringblad.no/ringeriksregionen -markerte -seg -pa -arendalsuka -vi -reiser -hjem -styrket -og -med -ny -synlighet/s/5 -45 -2094856

Nyhet, Modum | Her svinger ordførerne seg på catwalken i Arendal

https://www.bygdeposten.no/her-svinger-ordforerne-seg-pa-catwalken-i-arendal/s /5-10-747966

Prosjektleder er invitert til NOBIOs årsmøte 26. november på Lillehammer for å snakke om prosjektet og særlig hvilken rolle bioenergi kan ha i beredskapsplanlegging.

Oppsummering av prosjektet/pressemelding:

Beskriv hovedinnholdet og de viktigste resultatene av prosjektet i en kort oppsummering (inntil 1000 tegn).

Denne oppsummeringen kan bli benyttet som grunnlag for fylkeskommunens rapportering (til både departement og fylkesting) og profilering generelt.

Det er publisert tre delrapporter. Disse ble publisert i tilknytning til oppfølgingsmøte 20. oktober 2025.

Kostnadsrapportering

Tittel	Ny kostnad	Godkjent	Akkumulert	Rest
Arrangementer (arbeidsmøter og samlinger)		50 000	30 000	20 000
Faktasammenstilling (innkjøp av rådgivning)		200 000	229 000	-29 000
Prosjektledelse		50 000	41 000	9 000
SUM KOSTNADER		300 000	300 000	0

Forprosjekt for klimagassreduserende tiltak

Nærmere beskrivelse	Notat: konkatpersoner i relevante kommuner.
	Navn på tiltaket (maks 50 tegn med mellomrom). Kartlegging av alternativkost for biogassanlegg
	Hva skal prosjekteres (maks 1500 tegn med mellomrom, tilsvarer ca. 150-200 ord)? Bakgrunn: Stortinget har vedtatt at biogassproduksjonen skal økes med 1 TWh hvert år. Det er også satt et mål om at 30 % av all husdyrgjødsel skal gå til biogassproduksjon. Disse målene er satt fordi bruk av husdyrgjødsel til å produsere biogass er svært effektivt til å redusere klimagassutslipp, samtidig som det bidrar til økt beredskap ved at eksisterende ressurser utnyttes på en bedre måte til å produsere kritiske råvarer som energi og fosfor. Samarbeid mellom biogassanlegg og landbruk er utfordrende fordi det er marginale økonomiske gevinster å hente, i tillegg til at det krever stor omstilling. Samtidig må både landbruket og biogassprodusenter nå tilpasse seg et strengere gjødselregelverk. I tillegg går biogassanlegget på Jevnaker nå gjennom en omfattende oppskalering av produksjonen. Kombinasjonen av omstrukturering av biogassanlegg og omstilling i landbruket gir oss en gylden mulighet til å skape varige endringer som er gunstig for både klima og miljø. Gjennom prosjektet skal vi utrede og kommunisere den økonomiske og klimamessige gevinsten av at landbruket leverer husdyrgjødsel til et biogassanlegg på Hadeland og tar imot biogjødsel. Vi vil spesielt se på økonomiske gevinster knyttet til transport og lagring. Dette har ikke blitt utredet for regionen. Basert på tidligere arbeid som er gjort av Biogass Oslofjord og Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal ser vi at det er store muligheter for å redusere klimagassutslipp samtidig som bidrar til økt verdiskaping. Arbeidet som gjøres har ingen direkte kobling opp mot eksisterende biogassanlegg. Samarbeid mellom biogassanlegg og landbruk kan knyttes opp mot hvilken som helst biogassaktør som ønsker å etablere seg i regionen.
	Beskriv potensialet for klimagassreduksjon for tiltaket dere vil prosjektere. Vi har estimert biogasspotensialet fra husdyrgjødsel i Gran, Hole, Jevnaker, Lunner og Ringerike til 21 GWh. Dersom vi antar at 40 % av husdyrgjødsla i regionen går til biogass som erstatter diesel med en utslippsfaktor på 260 tonn CO2/GWh, tilsvarer dette et utslippskutt på ca 2.000 tonn CO2-ekv. Faktoren på 40 % rettferdiggjøres ved at det er satt et mål om at 30 % av husdyrgjødsla i Norge skal gå til biogassproduksjon, hvilket vil kreve en større andel i nærheten av industrielle anlegg.

I tillegg har de samme kommunene et utslipp på 10.000 tonn CO2-ekvivalenter knyttet til gjødselhåndtering (utslipp av metan og lystgass). Vi antar at bedre lagring og håndtering av gjødsel kan bidra til å redusere disse utslippene med 20 %. Dette tilsvarer en utslippsreduksjon på ca. 2.000 tonn CO2-ekv.

Til sammen har tiltaket et potensial på å redusere utslippene med ca. 4.000 tonn CO2-ekv. i kommunene Gran, Hole, Jevnaker, Lunner og Ringerike. Dette tilsvarer ca. 1,5 % av klimagassutslippene i disse kommunene eller ca. 5 % av utslippene i jordbrukssektoren.

Dersom vi antar at det skal brukes nye teknologier for biogassproduksjon og -bruk, kan utslippskuttene dobles. Med «biometanering» kan biogassproduksjonen økes med 50 %. Videre er det mulig å fange bio-CO2 ved forbrenning av bio-metan når biogassen brukes stasjonert. Begge disse teknologiene er i tidlig kommersialiseringsfase. Dersom disse teknologiene innføres på sikt, vil utslippsreduksjonen øke til 7.100 tonn CO2-ekv. som tilsvarer 9 % av landbrukets klimagassutslipp på Hadeland og Ringerike.

Vi har ikke tatt hensyn til eventuelle synergieffekter knyttet til «samråtning» av andre substrater ved biogassanlegget. Andre effekter som økt karbonbinding i jord, redusert bruk av kunstgjødsel, og effektivisert gjødseltransport er heller ikke tatt med.

Beskriv hvorfor dette tiltaket er et utslippsreduserende tiltak kommunen ønsker å arbeide videre med.

Akershus fylkeskommune har satt som mål om å redusere klimagassutslippene i fylket med 80 % innen 2030 og at Akershus skal være et lavutslippssamfunn innen 2050. Dette er ikke mulig uten å redusere klimagassutslipp fra jordbruket, som er en sektor der det er sært vanskelig å kutte utslipp. Biogass er en løsning som kan gi reduserte klimagassutslipp fra sektorene «veitrafikk», «jordbruk» og «annen mobil forbrenning», 3 av de 4 største utslippskildene i Akershus. Samtidig kan tiltaket gi positive effekter på miljø ved å bidra til bedre håndtering av organiske ressurser i tillegg til å bidra til utviklingen av sirkulære verdikjeder.

Tiltaket støtter også opp under flere stortingsvedtak om biogass, bl.a. målet om at 30 % av husdyrgjødsla skal gå til biogassproduksjon; kravet om at bruk av husdyrgjødsel i skal utredes for industrielle biogassanlegg basert på matavfall (Innst. 127 S 2017-2018); og målet om 1 TWh økt biogassproduksjon årlig fra 2025 (Innst. 250 S 2024–2025). Det underbygger også delmål 3 i regjeringens samfunnsoppdrag for sirkulær økonomi: Bedrifter deler i større grad knappe ressurser som råvarer, energi og areal.

Videre har næringsavdelingen i Akershus fylkeskommune nylig gjennomført en analyse som viser at utvikling av «biohubber» på Hadeland og Romerike bør være en prioritering for fremtidig næringsutvikling i Akershus fylke. Rapporten, som er

gjennomført av Mepex, estimerer at en storskala oppskalering av biogassproduksjon i Akershus har en verdi på 405 millioner kr. årlig.

Hadeland har i 2025 samarbeidet med Gjøvikregionen og Ringeriksregionen om forprosjektet «Bioenergi og sirkulære ressurser». Gjennom prosjektet er det konkludert at regionen skiller seg ut i Norge som en "bio-region" med mye korn, skogbruk, industri og fjernvarme, i tillegg til to universiteter og to fagskoler som satser på utdanningsretninger innen bioøkonomi. Forprosjektet fremmer biogass, biokull, biovarme og biogjødsel som mulige satsingsområder. I løpet av våren 2026 skal det utarbeides et veikart over muligheter fremover som skal drøftes mellom regionene. Arbeidet kan gi synergieffekter med dette foreslåtte Klimasatsprosjektet.

Samarbeid mellom Biogass Oslofjord, som har fagkompetanse om biogass, og Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal, som har fagkompetanse innen landbruk og er kjent med de lokale aktørene, vil gi nettverkene merverdi i form av gjensidig kunnskapsoverføring.

Beskriv hvorfor økonomisk støtte vil være utløsende for at tiltaket blir gjennomført.

Kommuner og gårdbrukere sitter på viktig lokal kunnskap, men har hverken midler, insentiver eller tilgang til den spesialiserte fagkompetansen som trengs for en helhetlig analyse av samarbeidsmuligheter for å produsere biogass. Gjennom Biogass Oslofjord og Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal har vi opparbeidet oss den nødvendige fagkunnskapen til å gjennomføre prosjektet, men mangler ressurser til å produsere data på nødvendig detaljeringsnivå (gårdsnivå) og til omfattende informasjonsarbeid.

Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal har allerede gjennomført et klimasatsprosjekt «Den klimasmarte bonden» som har avdekket en rekke barrierer som det vil være naturlig å jobbe videre med i dette prosjektet. Dette inkluderer:

- Behov for økt kunnskap hos kommunene for å effektivisere og harmonisere søknadsprosesser og tillatelser som må på plass for at biogjødsel fra biogassanlegg skal kunne brukes på landbruksareal.
- Tilrettelegge for god informasjon og kommunikasjon på tvers av sektorene og på tvers av kommunene er viktig for å få etablert felles forståelse og kunnskap.
- Involvering av næringslivet/ næringshagen er viktig.
- Informasjon rettet mot landbruksnæringen bør benytte foredragsholdere og/eller institusjoner som er godt kjent av næringa.
- Økonomi har stor betydning, spesielt i landbruket.
- Prosjektet kan tilrettelegge for bruk av klimakalkulatoren for landbruket, som nå inkluderer biogass.
- Prosjektet kan forenkle overgangen til nytt gjødselregelverk og bruken av verktøy for gjødslingsplanlegging.

	- Prosjektet skal resultere i en god praktisk løsning som skal være enkel å ta i bruk for landbruksnæringa og som bedrer utnyttelse av husdyrgjødsla i sammenheng med klima, miljø og økonomi. Alle disse barrierene krever økte ressurser for å løse. Med midler fra Klimasats og Biogass Oslofjord vil det kunne ansettes en person med lokal tilknytning i ett år i 100 % prosjektstilling.
Gjennomføring	
	Når planlegges arbeidet startet og avsluttet? **Varighet:** **Start: 01.02.2026** **Slutt: 31.08.2027**
	Gjennomføringsplan: hva skal gjøres, hvem er ansvarlig, når og hva er forventet tidsbruk? Se vedlegg for en samlet oversikt. Biogass Oslofjord (BGO) er prosjekteier og har ansvaret for fremdrift og rapportering til Miljødirektoratet. Videre vil BGO bidra med fagkunnskap og ha en koordinerende rolle for å sikre kunnskapsoverføring og samarbeid mellom andre biogassprosjekter på Østlandet. Lunner kommune, Jevnaker kommune og Gran kommune sammen med Landbrukskontoret for Hadeland og Ringerike (heretter kalt «kommunene») har ansvaret for å engasjere og følge opp en prosjektleder i 100 % stilling i 1 år. Kommunene vil også bistå med å fremskaffe nødvendig informasjon for prosjektet, som for eksempel oversikt over eksisterende gjødselkummer eller koblinger til andre lokale prosjekter med mulige synergier. Videre skal prosjektleder gjennomføre følgende aktiviteter: 1) Kostnadsanalyse av gjødseltransport: anslå årlige kostnader og klimagassutslipp tilknyttet gjødseltranspot for landbruket i regionen. Tar utgangspunkt i etablert praksis, nytt gjødselregelverk og etablert metodikk som er utviklet av NIBIO gjennom prosjektet Dekk og Diesel.

2) Kostnadsanalyse av gjødsellager: kartlegge eksisterende infrastruktur og anslå behovet for nye investeringer i gjødsellager som følge av nytt strengere regelverk.
3) Helhetlig analyse: anslår økonomisk og klimamessig påvirkning for samarbeid mellom biogassanlegg og landbruk. Kan blant annet inkludere vurderinger knyttet til rammevilkår, organisering og lovverk. Informasjon og beregninger samles og publiseres i en egen rapport på biogassoslofjord.no.
4) Informasjonsarbeid og forankring mot landbruket: Det arrangeres informasjonsmøter for å dele resultater. Det lages minst 1 mediesak. Det settes av god tid til 1-1 dialog med interessenter. Prosjektet skal tilrettelegge for lokal forankring og demokratiske prosesser.
5) Informasjonsarbeid og forankring mot kommunene: Det samles inn informasjon og arrangeres møter for ansatte i kommunene som skal jobbe med saker knyttet til håndtering av husdyrgjødsel som skal til biogassproduksjon og håndtering av biogjødsel.
6) Prosjektutvikling: det foreslås hvordan en eventuell videreføring av prosjektet skal gjøres.

Hvordan er tiltaket politisk forankret?

Tiltaket er politisk forankret i Akershus fylkeskommunes Handlingsplan for klima 2025–2028 (vedtatt 9.4.2025). Planen slår fast at klimagassutslippene skal reduseres med minst 80 % innen 2030 og at Akershus skal være et lavutslippssamfunn innen 2050. Under satsingsområdet jordbruk og mat er «bærekraftig utnyttelse av husdyrgjødsel» et prioritert tiltak. Prosjektet støtter opp under dette ved å utvikle kunnskap om hvordan gjødsel kan inngå i en sirkulær verdikjede med biogassproduksjon og biorest. Tiltaket understøtter også fylkets arbeid med sirkulær økonomi og mobilitet, der utbygging av biogassinfrastruktur inngår som en del av omstillingen til lavutslipp. Videre har Akershus fylkeskommune satt av 1,3 mill. til arbeid med bedre håndtering av organiske gjødselvarer gjennom Oslofjordsatsingen.

Kommunene

Hvor integrert er hensynet til klimagassreduksjon i kommunens arbeid i dag?

o Betydelig integrert

Omstillingseffekt	Vil tiltaket bidra til at klimagassreduksjon blir mer integrert i kommunens arbeid? Hvordan?
	Hvilke aktører vil være vesentlig involvert i prosjektet? Avkrysningsbokser (obligatorisk):
	Kommentar til spørsmålet over (valgfritt)
	Hvordan kan tiltaket bidra til omstilling til lavutslippssamfunnet?

Kostnader	

Kostnader	**Beløp**
Koordinering og prosjektledelse	
Innleide konsulenter (datainnsamling, GIS-analyse, transportmodellering, utvikling av metodikk)	
Rapportering og formidling (sluttrapport, eventuelt kortfattet veiledning/metodikk som kan brukes av andre kommuner)	
Sum kostnader	

Finansiering	

Finansiering	**Beløp**
Samlet kostnad	
- Egne midler	
- Andre offentlige midler/ annen finansierng	
Omsøkt tilskudd	

Andre detaljer	

	Kan deler av tiltaket gjennomføres med mindre tilskudd enn omsøkt? Valg: ja Hvis ja: Eventuelt redusert tilskudd kan gjøre det vanskelig å ansette en egen prosjektleder. Det må enten tilbys en ansettelse i deltidsstilling, redusere varigheten på ansettelsen eller så må ansettelsen sees i sammenheng med andre oppgaver som koordineres av prosjektpartnerne. I verste vil arbeidet med kommunikasjon bli nedprioritert og analysedelen gjennomført av en konsulent. Dette kan betydelig redusere sjansene for at de ønskede klimaeffektene av prosjektet faktisk blir gjennomført.
	Minste tilskuddssum for delvis gjennomføring: 400 000
	Er noe av finansieringen annet enn kommunale midler eller klimasats-midler? Valg: ja/nei. Hvis Ja: Har tiltaket søkt/bedt om eksterne midler, men ikke fått svar enda? Nei Valg ja/nei. Hvis ja: Oppgi type midler, beløp og vilkår. *For eksempel private midler fra næringsliv, støtte fra Enova, Innovasjon Norge, Statens vegvesen, Interreg, bompenger, bymiljøavtaler eller annet.*
	Har kommunen, eventuelt samarbeidsaktører, søkt eller bedt om eksterne midler, men ikke fått svar enda? Valg Ja/nei. Hvis ja: Oppgi type midler, beløp og vilkår. Nei *For eksempel private midler fra næringsliv, støtte fra Enova, Innovasjon Norge, Statens vegvesen, Interreg, bompenger, bymiljøavtaler eller annet.*
	Har kommunen, eventuelt samarbeidsaktører, søkt eller bedt om andre offentlige midler til tiltaket, men ikke fått slik støtte? Valg Ja/nei. Hvis ja: **Ja.** *For eksempel støtte fra Enova, Innovasjon Norge, Statens vegvesen, Interreg, bompenger, bymiljøavtaler eller annet.*

Merknader og vedlegg	Det kan være maks ett (1) vedlegg.

Bedre bruk av husdyrgjødsel på Hadeland

Forslag til Klimasatsprosjekt 2026

BIOGASS
OSLOFJORD

Om Biogass Oslofjord IPR

- Interkommunalt politisk råd bestående av
  - Akershus fylkeskommune (Solveig Schytz)
  - Telemark fylkeskommune
  - Vestfold fylkeskommune
  - Østfold fylkeskommune

- Formål er å starte, utvikle og støtte politikk og tiltak som fremmer bærekraftig utnyttelse av organiske ressurser i Oslofjordregionen

Bakgrunn for prosjektet – Nitrogen til jordbruket på Romerike

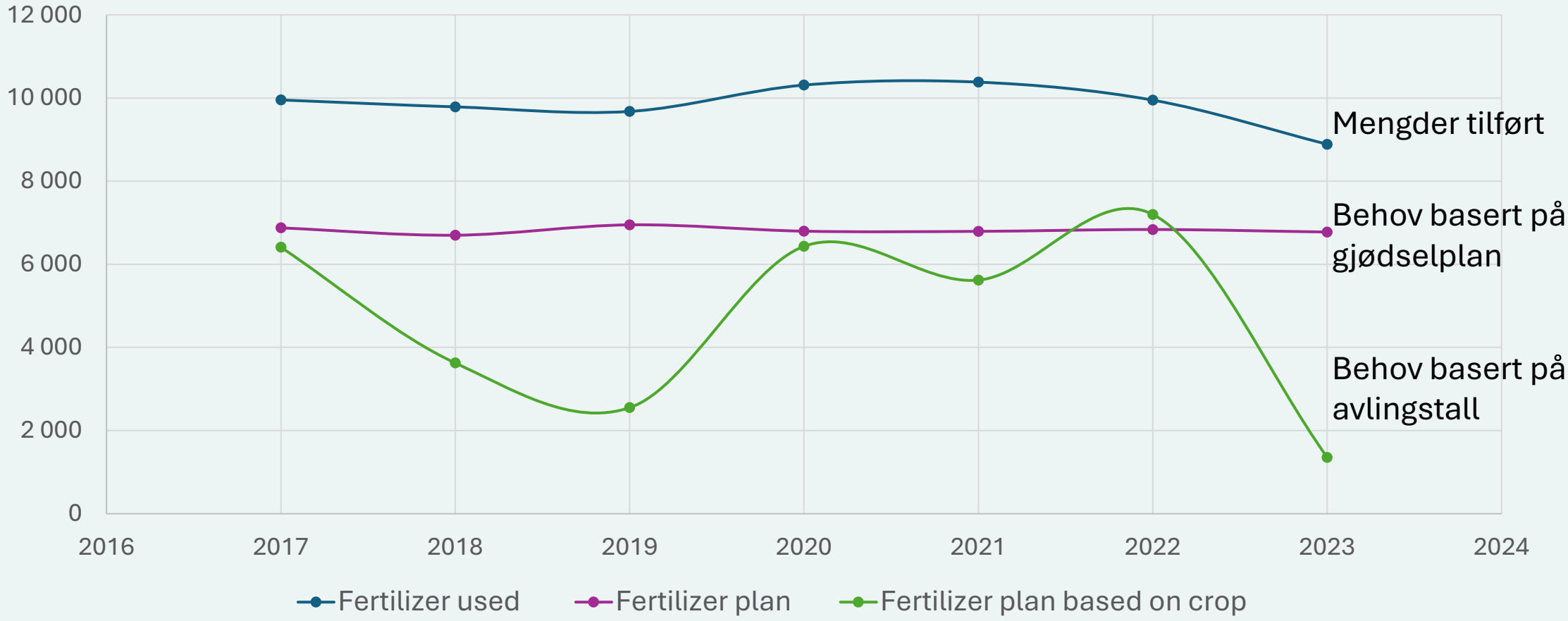

Fordeling av ulike typer gjødsel

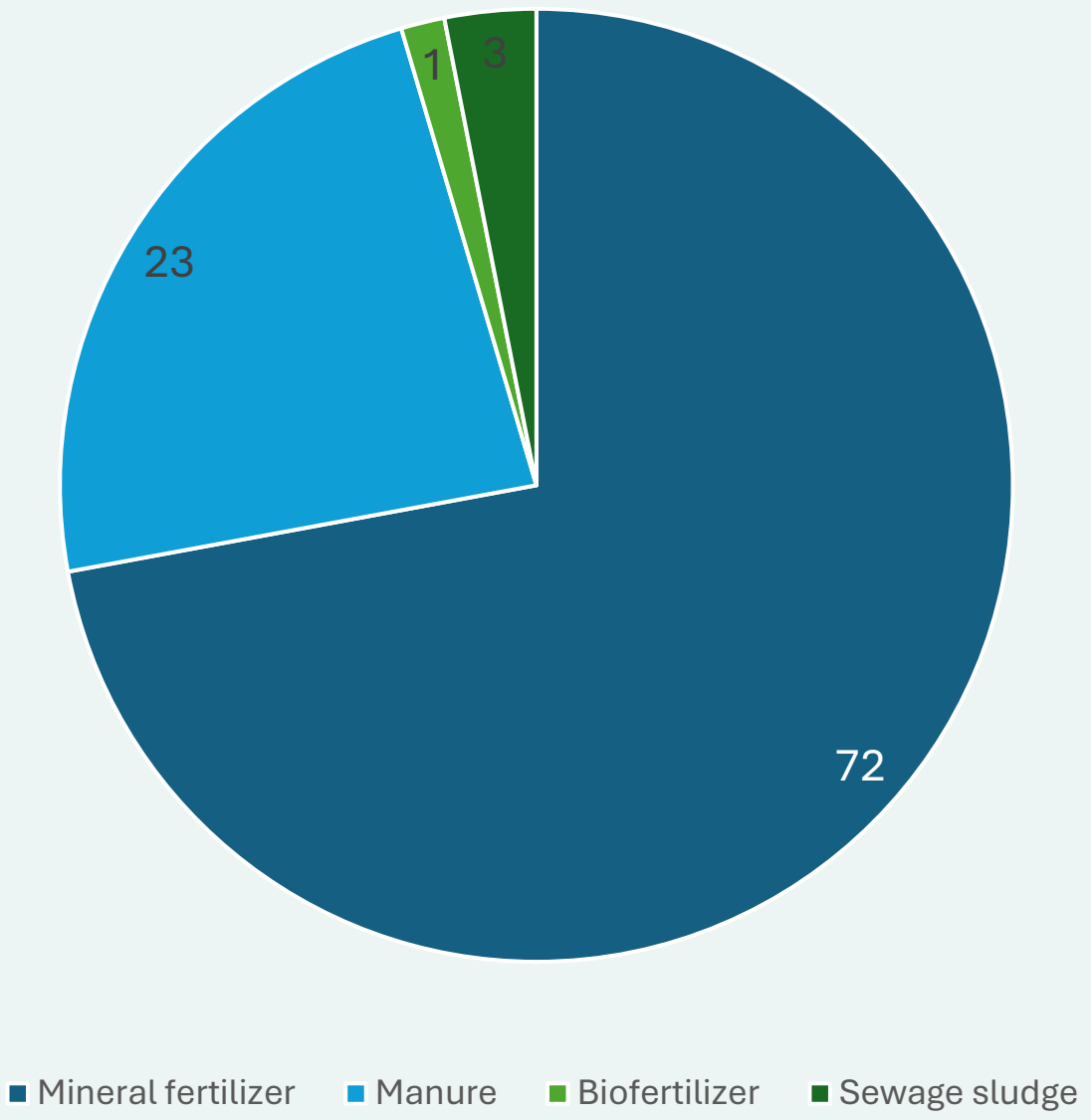

Direkte kostnad for overgjødsling

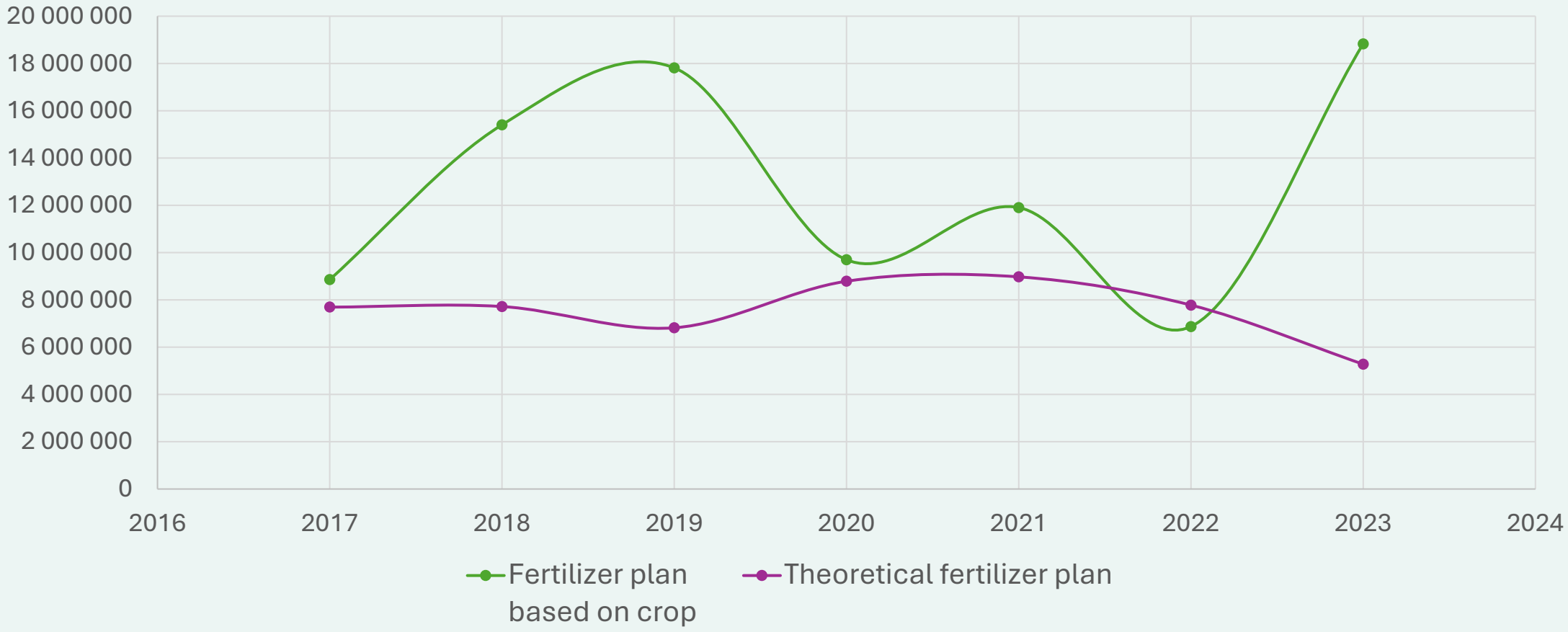

Klimareduksjon

- Potensiale for å produsere 21 GWh biogass av husdyrgjødsel på Hadeland som kan erstatte fossile drivstoff (40 % tilgjengelighet)
- Kan også redusere utslipp knyttet til gjødselhåndtering (20 %)
- Til sammen estimerte utslippskutt på 4 300 tonn CO2-ekv.
- Tilsvarer ca. 5 % av jordbrukets utslipp på Hadeland
- Utslippskuttene kan dobles om vi inkluderer nye teknologier for biogassproduksjon og –bruk som «biometanering» og CO2-fangst ved forbrenning. Disse teknologiene er i tidlig kommersialiseringsfase.
- Inkluderer ikke klimaeffekter av «samråtning», karbonlagring i jord eller redusert bruk av kunstgjødsel. Dette vil redusere utslipp ytterligere

Ny gjødselvareforskrift

- Strengere krav til P-gjødsling
  - 3,5 til 2,3 P/daa/år i 2033
  - Kunstgjødsel og organisk gjødsel blir nå «konkurrenter»

- Strengere krav til spredning av husdyrgjødsel
  - Fremdeles 8 måneder lagerkapasitet
  - Det skal høstes eller etableres ny plantevekst etter siste spredning
  - Tidspunkt for spredning innskrenkes

- I praksis: gjødselplanleggingsverktøy er utviklet med tanke på bruk av kunstgjødsel. Lite tilpasset bruk av organisk gjødsel.

Prosjektforslag:
Bedre bruk av organisk gjødsel på Hadeland

Mål: Endre dagens bruk av organiske gjødselvarer på Hadeland til å bli mer klima- og miljøvennlig.

Hvordan: Analysere og kommunisere dagens kostnader for gjødselhåndtering sett i sammenheng med nytt gjødselregelverk og nytt biogassanlegg på Hadeland. Det engasjeres en person i 100 % stilling over 1 år.

Prosjektforslag:
Bedre bruk av organisk gjødsel på Hadeland

Aktiviteter:

- Beskrive dagens gjødslingspraksis
- Analysere kostnader knyttet til transport og lagring
- Analysere kostnader knyttet til mer bærekraftig gjødselbruk
- Kommunikasjon og lokal forankring
- Forslag til eventuell videreføring

Prosjektforslag:
Bedre bruk av organisk gjødsel på Hadeland

Resultater:

- Informasjon og kunnskapsspredning
- Rapport om dagens praksis, kostnader og muligheter
- Eventuell ny søknad til videreføring

Tentativt budsjett:
Bedre bruk av organisk gjødsel på Hadeland

Finansiering	**Beløp**
Støtte fra Klimasats	400 000
Midler fra Biogass Oslofjord	617 000
Egenandel kommuner (timer)	51 000
Egenandel Biogass Oslofjord (timer)	102 000
Sum finansiering	**1 170 000**

Klimasats-prosjekter per 26. november 2025 over søknader fra de tre Hadelandskommunene

Oppdatert 26. november 2025, sortert på årstall, filtrert ut søknader fra Gran kommune, Lunner kommune og Jevnaker kommune

Kilde: https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/klima/for-myndigheter/kutte-utslipp-av-klimagasser/klimasats/klimasatsprosjekter/

Prosjektnavn	År	Søker	Tiltakstype	Tilskudd	Oppdatert	Status
Togring Viken Vest. persontrafikk på banen	2024	JEVNAKER KOMMUNE	Reisevaner,	475 000	25.06.2024	Under gjennomføring
DF176 Jevnaker Ungdomsskole kartlegging	2024	JEVNAKER KOMMUNE	Bygg, Forprosjekt,	200 000	13.11.2025	Gjennomført
Den klimasmarte bonden	2022	GRAN KOMMUNE	Landbruk og skog,	1 550 000	16.12.2024	Under gjennomføring
Klimapositiv fritidsbebyggelse - planbestemmelser	2021	GRAN KOMMUNE	Arealplanlegging, Transportplanlegging,	600 000	23.06.2021	Avlyst
Nettverk for innovative og aktive klimakommuner	2019	GRAN KOMMUNE	Nettverk,	300 000	03.12.2019	Gjennomført
Ladepunkter til kommunale tjenestebiler	2019	GRAN KOMMUNE	Lade tjenestebiler,	680 000	04.12.2019	Gjennomført
Klimavennlig transport	2018	LUNNER KOMMUNE	Lade tjenestebiler,	20 000	04.12.2019	Gjennomført
Ladepunkter til kommunale tjenestebiler	2018	GRAN KOMMUNE	Lade tjenestebiler,	140 000	04.12.2019	Gjennomført
Klimapositivt hytteliv på Lygna - Prototyphyttetun	2018	GRAN KOMMUNE	Bygg,	800 000	04.12.2019	Gjennomført
Nettverk for innovative og aktive klimakommuner	2018	GRAN KOMMUNE	Nettverk,	275 000	04.12.2019	Gjennomført
Bli med! Handlingskampanje	2018	GRAN KOMMUNE	Holdning og undervisning,	885 000	04.12.2019	Gjennomført
Nettverk for innovative og aktive klimakommuner	2016	GRAN KOMMUNE	Nettverk,	125 000	04.12.2019	Gjennomført
Klimapositivt hytteliv på Lygna	2016	GRAN KOMMUNE	Bygg, Forprosjekt,	250 000	03.12.2019	Gjennomført
Pådriver for bærekraftig stedsutvikling og ATP	2016	GRAN KOMMUNE	Arealplanlegging, Transportplanlegging,	715 000	03.12.2019	Gjennomført

HADELAND

Regional handlingsplan for Hadeland med budsjett 2026

for Hadeland IPR

Innledning

Rammeverket for arbeidet som gjøres i Hadeland IPR er Hadelandserklæringen fra juni 2023 og samarbeidsavtalen som er gjeldende fra 2025.

Samarbeidsavtalen beskriver at rådet skal utvikle politikk og stimulere til utvikling innen nærmere bestemte områder, herunder

- Omdømmebygging og ivaretakelse av merkevaren Hadeland
- Tilflytting, stedsutvikling og attraktivitet
- Kompetanseutvikling
- Næringsutvikling
- Infrastruktur
- Klima/miljø

Videre står det i samarbeidsavtalen:
«Denne politikken skal utvikles gjennom tilrettelegging av møteplasser for politisk og administrativ ledelse samt møteplasser med fylkeskommunene og andre samarbeidspartnere. Fylkeskommunene har en spesielt viktig rolle med tanke på deres regionale planer og det politiske rådet må legge til rette for god dialog og samarbeid med dette forvaltningsnivået.

Rådet kan velge å arbeide med andre temaer og oppgaver som er viktige for Hadeland som region.»

Handlingsplan 2026 er et overordnet styringsdokument. Formålet er å beskrive de viktigste utviklingstrekkene, satsingene og mulighetene for samarbeidet mellom Hadelandskommunene dette året. Den skal også vise et overordnet budsjett for 2026.

Om Hadeland IPR

Hadeland Interkommunalt Politisk Råd (IPR) er et politisk samarbeidsorgan for kommunene Gran, Jevnaker og Lunner. I tillegg inviteres fylkene Akershus og Innlandet til alle representantskapsmøter i rådet. Kommunelovens §18 om interkommunalt politisk råd er førende for arbeidet til rådet. "Veileder om interkommunalt samarbeid etter reglene i kommuneloven"[1] som ble publisert oktober 2023 legger også grunnlaget for arbeidet.

Representantskapet består av tre folkevalgte representanter fra hver av kommunene. Ordfører skal være en av representantene. Kommunedirektørene i kommunene møter i rådet med samme rettigheter som i kommunestyrene.

Fylkene er ikke formelt medlemmer i rådet, men har utpekt representanter til å møte i representantskapsmøtene når de blir invitert. Innlandet fylke har to representanter samt en fast administrativ representant som følger opp det politiske rådet. Akershus fylkeskommune har fra desember 2025 oppnevnt fylkesråd for næring, idrett, mangfold og

[1] https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-om-interkommunalt-samarbeid/id2998121/

folkehelse samt to representanter fra fylkestinget. Det er også en fast administrativ representant som følger opp det politiske rådet fra Akershus sin side.

Det er også utarbeidet en møteplan for 2026, se sak 17/25 i representantskapet i desember for Hadeland IPR.

Møteplan 2025	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
Hadeland IPR - politiske organer												
Representantskapsmøte			25		22				18			4
Felles formannskapsmøte			26			12						
Hadelandsting						12						
Arbeidsutvalg (mandager etter lunsj)		2	9	13	4	1		31		12	16	
Hadeland IPR - administrative grupper												
Kommunedirektørutvalg			9		4			31		12		
Kommunikasjonsgruppe		4		24		19			2		13	
Næringsgruppe (første onsdagen i mnd)	7	4	4	1	6	3			2	7	4	2
Kraft / nett?	x		x		x			x		x		x
Energi / miljø?	x		x		x			x		x		x
Andre møteplasser vi er ansvarlig for / deltar i												
Regionalt kompetanseforum		6			29				11		13	
Hadelandskonferansen											20	
Dialogmøte med Ringeriksregionen				20 el 27?			31? (jevnaker)					
Dialogmøte med regionene Ringerike og Gjøvik				20 el 27?								
Samarbeidsmøte med GRIP og SNR			10 (Nittedal)								4 (Gran)	
Ring 4 medlemsmøter, ikke satt opp enda												
Stor-Oslo nord?												

Hovedtema for de ulike politiske møtene:

Måned og type møte	Sted	Tema for møtet
Mars, representantskapsmøte	Kommer tilbake til sted	Regnskap for 2025 og oppstart av året
Mars, felles formannskapsmøte	Kommer tilbake til sted	Energi og plan til start av 2028
Mai, representantskapsmøte	Jevnaker samfunnshus	Samferdsel
Juni, Hadelandsting	Thorbjørnrud hotell	Tema ikke satt enda
September, representantskapsmøte	Hadeland videregående skole	Kompetanse
Desember, representantskapsmøte	Lunner rådhus	Handlingsprogram og budsjett for 2027

I 2026 består sekretariatet av daglig leder i 90% stilling og rådgiver i 30% stilling. I tillegg er det ansatt en prosjektleder for programmet Hadeland nært og naturlig i en 100% prosjektstilling. Denne prosjektstillingen har finansiering i 3 år ved hjelp av Sparebank1-stiftelsen Gran i tillegg til kommunale og fylkeskommunale midler. Daglig leder bruker også noe av sin tid på programmet Hadeland nært og naturlig.

Sekretariatet har kontor sammen med Hadelandshagen på Gran og på Harestua. Lokalene til kommunene Gran, Jevnaker og Lunner benyttes også til møtevirksomhet gjennom året.

Gran er kontorkommune, arkivansvarlig og arbeidsgiver for sekretariatet.

Kommunale nettverk og tettere samarbeid med kommunene

Arbeidet med kommunale nettverk vil fortsette i 2026 og da med hovedfokus på kommunikasjonsgruppa, næringsgruppa og regionalt kompetanseforum. Arbeid innen

samferdsel, energi samt klima/miljø vil basere seg mer på ad-hoc basis avhengig av behov og bestillinger fra representantskapet.

Det er også lagt opp til faste møter for kommunedirektørene slik at de også har en møteplass for å diskutere regionalt samarbeid sammen med administrasjonen i Hadeland IPR.

Det er laget et eget dokument som viser samhandling og organisering i Hadeland IPR. Dette dokumentet behandles i sak 19/25.

Økonomiske rammer

Finansiering av arbeidet skjer gjennom bidrag fra kommunene, tilskuddsmidler fra Innlandet fylkeskommune, prosjektmidler fra Akershus fylkeskommune og bruk av fond fra tidligere år.

Finansiering går til både drift av sekretariatet samt prosjekter og satsinger på Hadeland.

Innlandet bidrar med 1.250.000,- i tilskuddsmidler[2] mot at kommunene bidrar med minimum 1.000.000,-.

[2] Behandles i fylkesting 16-18. desember

I tillegg har Sparebankstiftelsen 1 Gran gitt en 3- årig prosjektgave fra januar 2025 til programmet "Hadeland nært og naturlig" på totalt 3,8 mnok med mulighet for ytterligere 0,6 mnok i 2027 som er det siste året for gaven. Dette spleiselaget mellom det offentlige og stiftelsen muliggjør en forsterket satsning på programmet Hadeland nært og naturlig i perioden. Året 2025 har gått med til å få ny prosjektleder godt inn i jobben og arbeide med innovasjonsprosess og strategi som er sak i representantskapet i desember 2025. Basert på det som vedtas der vil Hadeland IPR søke Sparebankstiftelsen JLN om midler til tiltak i forbindelse med arbeidet i programmet Hadeland nært og naturlig.

Akershus fylkeskommune bidrar med midler til forprosjekt lokalmat som skal avsluttes i 2026. Begge fylkeskommunene støttet også fellesprosjektet «Bioenergi og sirkuære ressurser» som vi gjennomførte sammen med Gjøvikregionen og Ringeriksregionen i 2025 og det er forventet en ny søknad til Akershus for videreføring av dette arbeidet i løpet av 2026. Som en videreføring av dette prosjektet vil vi mest sannsynlig også søke Klimasats-midler innen temaområdet «Bioenergi og beredskap»

Hadeland IPR har i tillegg vært medsøker til hovedprosjekt «Sykling på Hadeland» hvor Visit ØstNorge har stått som søker og har ansvar for prosjektledelsen. Dette er også et 3-årig prosjekt med oppstart høsten 2025.

Gitt kommunenes trange budsjetter vil det også fremover være viktig å søke eksterne midler til prosjekter. Dette vil bli enda viktigere dersom stortingsbehandlingen våren 2026 fører til at Gran bytter fylkestilhørighet til Akershus fra 2028. En økonomisk konsekvens av dette vil være at vi ikke vil motta årlige tilskuddsmidler fra Innlandet. Administrasjonen må i løpet av 2026 opparbeide seg kunnskap og ha kapasitet til å sette seg inn hvordan søke andre mulige finansieringskilder.

For 2026 vil bidrag fra kommunene være på 1,5 mnok hvorav bidrag til IPR-delen er på 1 mnok, og dette fordeles på kommunene etter folketall. Bidraget på totalt 0,5 mnok til programmet "Hadeland nært og naturlig" fordeles likt på kommunene. Det vil i tillegg være igjen midler på fond ved inngangen til 2026, størrelse på fondet blir avklart når regnskapet for 2025 er klart.

Programmet "Hadeland nært og naturlig"

De to første fokusområdene for arbeidet i Hadeland IPR er beskrevet i samarbeidsavtalen som:

- Omdømmebygging og ivaretakelse av merkevaren Hadeland
- Tilflytting, stedsutvikling og attraktivitet

Arbeid med disse områdene ligger under det mangeårige programmet Hadeland nært og naturlig (HNN). I 2025 ble det ansatt en egen prosjektleder for HNN i en 3 årig prosjektstilling.

Hadeland er en kjent merkevare, men regionen ligger fortsatt i en «blindsone» når folk vurderer nytt bosted eller næringsetablering. At Hadeland ligger innenfor timessirkelen fra Oslo og Gardermoen og er en del av Osloregionen, er lite kjent. Merkevarebygging er et langsiktig arbeid som må holdes ved like over flere år, og profileringen av Hadeland må derfor videreføres. Dette er prioritert i programmet Hadeland nært og naturlig.

I 2024–2025 er det gjennomført en egen innovasjons- og strategiprosess for programmet Hadeland nært og naturlig, inspirert av Gnist-programmet i regi av Doga. Prosessen har inkludert spørreundersøkelser, medvirkning og kreative moodboard-oppgaver med representantskap, formannskap, kommunikasjonsgruppe, næringsliv og ungdomsråd. Arbeidet har resultert i:

- Et tydeligere verdigrunnlag for Hadeland
- Oppdatert visuell og språklig strategi
- En fleksibel målgruppetilnærming som kan spisses i de individuelle underprosjektene
- Prioriterte satsingsområder for perioden 2025–2027

HNN skal fremdeles styrke Hadelandskommunene i sitt langsiktige utviklingsarbeid, gjøre regionen mer bærekraftig, og maksimalisere nytte av det regionale samarbeidet.

Programmet Hadeland nært og naturlig har brukt innovasjonsprosessen direkte til å forankre regionalt samarbeid og bygge felles strategi rundt merkevarebygging, markedsføring, bolyst/blilyst-arbeid og konkrete rekrutteringstiltak. Den nye strategien viderefører dermed samarbeidsavtalen og understreker at politiske prosesser og samhold påvirker merkevaren Hadeland direkte. Slik sikrer vi at gode tiltak og individuelle mål i kommunene gjensidig forsterker hverandre, fremfor å leve som enkeltprosjekter.

I 2026 er vi inne i første gjennomføringsfasen av strategien for HNN. Med bakgrunn i arbeidet som er gjort i 2024–2025 og fordeler, utfordringer og muligheter som er identifisert, prioriteres følgende fokusområder i handlingsåret 2026:

Oppfølging av strategiprosessen for Hadeland nært og naturlig

Videreføre og konkretisere arbeidet fra strategiprosessen gjennom:

- Innføring og bruk av ny visuell og språkprofil.
- Spissing av målgrupper i underprosjekter, i begynnelsen av 2026 spisser vi kommunikasjon til samme gruppe som Hver gang vi møtes på TV2.

Hadeland skal være synlig der folk faktisk tar beslutninger om jobb, bolig og fritid. I 2026 betyr dette særlig:

- Ferdigstillelse og videreutvikling av ny felles nettside for Hadeland, som fundament for synlighet, historiefortelling, arbeidsgiverprofilering og rekruttering i tillegg er målet å senke terskelen for å flytte til Hadeland.

- Systematisk arbeid med FINN.no (stilling og bolig) der Hadeland brukes som samlet avsender
- Økt synlighet på UT.no i samarbeid med DNT Hadeland og lokale turgrupper
- Målrettet bruk av nasjonal presse, Hver gang vi møtes, påske- og sommersesong til å løfte Hadeland som nøkkelregion i Osloregionen
- Vi skal teste nye arbeidsmetoder og samarbeid for sosiale medier hvor vi skal inkludere ungdom i større grad og også bygge politisk administrasjon som profiler i større grad. Økonomisk skal vi prioritere kanaler med høy troverdighet og redaksjonell tyngde framfor rene annonseringsplattformer i sosiale medier.
- Vi skal også videreutvikle underprosjekter som Sykling på Hadeland, Lokalmat og Nettside
- Ta i bruk nye verktøy (bl.a. digital infrastruktur, data og AI) for bedre å nå målgrupper.
- Vurdere støtteutstyr til deltakelse på messer for aktører i regionen

Bolyst, blilyst og tilflytting

Tilflytting henger tett sammen med bolyst og stedstilhørighet. I 2026 prioriterer HNN særlig:

- Samarbeid for å øke bli-lyst og ønsket om å flytte tilbake etter endt utdanning. Dette gjør vi ved å tilgjengeliggjøre informasjon rundt eksisterende tilbud og jobbmuligheter i regionen.
- Videreutvikling av bolig- og næringsprospekt, med ny tekst- og bildestrategi
- Tiltak for å synliggjøre Hadeland som et godt sted å bo for familier i etableringsfasen og for kompetansearbeidere.

Gjennom disse fokusområdene skal Hadeland Nært og Naturlig i 2026 bidra til å omsette strategien i konkrete tiltak, styrke regionens omdømme og øke attraktiviteten for både innbyggere, næringsliv og nye tilflyttere.

Øvrige fokusområder i samarbeidsavtalen

I tillegg til programmet Hadeland nært og naturlig er det besluttet at Hadeland IPR skal arbeide med disse områdene:

- Kompetanseutvikling
- Næringsutvikling
- Infrastruktur
- Klima/miljø

I samarbeidsavtalen står det også «*Rådet kan velge å arbeide med andre temaer og oppgaver som er viktige for Hadeland som region.*». Erfaringen fra de siste årene er at det er spesielt to områder som er overordnet og som berører mange av de oppgavene som rådet arbeider med og som kommer opp som tema i møtene som administrasjonen fasiliterer. Disse to områdene er utenforskap og beredskap. Administrasjonen har ikke lagt opp til egne aktiviteter innen disse temaene for 2026, men har gjort arbeid innen disse temaene i 2025 selv om de ikke er valgt ut som egne områder i samarbeidsavtalen.

Etter representantskapsmøtet i mars 2026 er det lagt opp til et arbeidsverksted i etterkant av formelle møtet og det er ønskelig at det diskuteres hvordan både beredskap, utenforskap skal håndteres regionalt og at politikerne gir innspill på hvilke forventninger man har til arbeid innen klima/miljø som i 2025 har hatt lite fokus i forhold til de andre samarbeidsområdene. Det er også diskutert i arbeidsutvalget at man bør spisse arbeide noe mer enn man har gjort i 2025 for å få mer effekt ut av enkelte områder. Dette bør også diskuteres på arbeidsverkstedet i mars.

På Hadelandstinget i juni 2025 ble deltakerne utfordret på hvilke oppgaver man bør samarbeide om regionalt innen de ulike områdene som er definert i samarbeidsavtalen og til slutt prioritere mellom disse oppgavene. Det ble laget en oppsummering av hele Hadelandstinget og disse innspillene[3]. Administrasjonen har tatt utgangspunkt i disse tilbakemeldingene ved forslag til aktiviteter / prosjekter i 2026.

Kompetanseutvikling

For 2026 vil det regionale arbeidet innen kompetanse dreie seg om disse områdene (ikke i prioritert rekkefølge):

Ledelse av regionalt kompetanseforum	I tillegg til å følge opp saker som bør drøftes i dette rådet er det et mål om å knytte dette regionale foraet tettere opptil tilsvarende overordnede fora i fylkene Akershus og Innlandet. Mandatet til det regionale kompetanseforumet og referater fra møtene[4] er lagt ut på regionHadeland.no.
Medlem av Kompetanseforum Akershus[5]	Det ble opprettet et kompetanseforum i Akershus i 2025 og de har vært interessert i hvordan vi driver dette på Hadeland. Etter denne dialogen har daglig leder blitt invitert til å bli medlem av Kompetanseforum Akershus fra 2026. Dette opplever vi som positivt og et ledd i målet om å knytte vårt regionale kompetanseforum tettere opp til tilsvarende fora i fylkene vi har tilhørighet til.
Karrieredag 5. februar	Basert på innspill fra Gran kommune har det gjennom 2025 blitt enighet om at vi ønsker å gjennomføre en karrieredag på Hadeland videregående skole 5/2-2026. Hovedmålgruppen er elever ved HVS, samt ungdom i utenforskap og elever ved Karriere Innlandet. Det er bred forankring om denne dagen og det er et samarbeid mellom skolen, alle de tre Hadelandskommunene, begge NAV kontorene, Karriere Innlandet, Opplæringskontoret. I tillegg er språkopplæringen og Flyktningetjenesten koblet på. Dette er første gang på mange år at dette har blitt arrangert på Hadeland. Gitt kort planleggingstid og lavt budsjett så vil dette gjennomføres på en enkel måte og med mål om at man kan satse sterkere i årene fremover.
Hadeland videregående skole (HVS)	• Vi vil også i 2026 bruke informasjonsfilmen som ble laget i 2024 til å vise frem skolen i forbindelse med milepæler som søknadsfrister og oppstart av

[3] https://img1.custompublish.com/getfile.php/5454708.3041.jmjlpibaluztqn/202506_rapport%2BHadelandstinget.pdf?return=regionhadeland.no
[4] https://regionhadeland.no/regionalt-kompetanseforum.600643.no.html
[5] https://kompetanseforumakershus.no/

	skoleåret. Filmen brukes for å øke kunnskap om skolen og muligheten som finnes i forbindelse med denne. • Fylkesråd for kompetanse i Akershus var på besøk til skolen og regionen høsten 2025. I 2026 ønsker vi å følge opp henvendelsen vi har gjort til AFK om at HVS må bli innarbeidet i rapporten «Skolestruktur mot 2035» dersom Stortinget vedtar at Gran endrer fylkestilhørighet • Oppfølging av generell status om skolen som antall elever, gjennomføringsgrad, linjetilbud, lærlinger og annet som politiske ledelse bør kjenne til.
Avtaler mellom fylkeskommunene	For ungdom og voksne som ønsker videregående opplæring er de fylkeskommunale avtalene mellom Akershus og Innlandet samt Akershus og Buskerud helt grunnleggende. I tillegg til avtalene mellom fylkene er det viktig å følge opp planarbeid i fylkene som dreier seg om kompetanse. I Akershus vil det i 202 være arbeid med regional plan for kompetanse, omstilling og verdiskaping hvor det er viktig at Hadeland er godt representert i dette arbeidet.
Kompetansebehov i regionen	Det næringslivet etterspør mest fra det regionale samarbeidet er politikk som øker tilgangen til kompetent arbeidskraft. Som et første tiltak er det i 2025 laget et næringsprospekt og det planlegges en karrieredag i februar. Dette arbeidet må ytterligere styrkes i 2026. Den samme utfordringen opplever næringslivet i hele Norge, men Hadeland bør utnytte bedre sitt fortrinn med å ligge nære sentrumsområder og ha gode bokvaliteter for å hjelpe til i denne i situasjonen. Hadelandshagen spiller også en nøkkelrolle i dette arbeidet.
Fleksibel og desentralisert høyere utdanning	Både linje for fleksibel og desentralisert sykepleieutdanning og desentralisert utdanning for vernepleiere følges opp via regionalt kompetanseforum. Det politiske rådet har gitt signaler om at det bør gjøre så enkelt som mulig for de som ønsker å utdanne seg videre og en slik fleksibel utdannelse kan være med å legge til rette for det.
Tettere dialog med utdanningsinstitusjoner rundt oss	Det er lite kontakt mellom Hadelandsregionen og utdanningsinstitusjonene rundt oss som NTNU på Gjøvik og USN på Hønefoss. Det bør i løpet av 2026 drøftes om man skal ha mer kontakt og i så fall hvordan og på hvilke områder. Vi har god dialog med Fagskolen Innlandet via regionalt kompetanseforum.

Næringsutvikling

På Hadelandstinget ble næringsutvikling trukket frem som det området som har nest høyest prioritet regionalt etter samferdsel. Hadelandshagen er en viktig aktør i dette arbeidet og Jevnaker kommune samarbeider også tett med Luna-miljøet på Ringerike.

For 2026 vil det regionale arbeidet innen næringsutvikling dreie seg om disse områdene (ikke i prioritert rekkefølge):

Dialog med fylkeskommunene	I Akershus fylke vil det være planarbeid som berører næringslivet i 2026 og det er viktig at Hadeland med to kommuner som er nye i fylket jobber aktivt med deltakelse på arbeidsverksteder og gode høringssvar. Det politiske rådet vil også følge opp sakene som kommer fra Innlandet fylke som berører næringslivet i 2026.
Tilgang til kompetent arbeidskraft	Beskrevet under kompetanseutvikling.
Hadelands-konferansen	Hadelandskonferansen som arrangeres i november hvert år er den viktigste møteplassen på Hadeland for næringslivet og det offentlige. Sekretariatet har et medlem i programkomiteen for konferansen. I tillegg bidrar IPR-et med videoer / visuell kommunikasjon i forbindelse med konferansen avhengig av tema.
Næringsprospekt	Det ble utarbeidet et næringsprospekt i 2025 som skal oppdateres etter vedtak om ny strateg. Bakgrunnen for prospektet er å informere om næringslivet på Hadeland. Både for egen lokalbefolkning og andre som er interessert i Hadeland er det lav kunnskap om hva slags næringsliv vi har og hvilke muligheter de kan tilby for mulige arbeidstakere.
Forprosjekt kunnskapsbank	Dette forprosjektet ble avsluttet i 2025. I 2026 vil fokuset være på å kontinuerlig forbedre kunnskapsbank, gjøre den mer kjent og vurdere om det er grunnlag for en søknad om hovedprosjekt i løpet av året.
Etablere reisemålsledelse	Kommunene på Hadeland er sertifisert som bærekraftige reisemål ved hjelp av Visit Øst-Norge (VØN). I den forbindelse er det et krav om at man skal ha en reisemålsledelse for regionen. Dette ble forsiktig etablert i 2025. Målet er at dette skal fungere som et godt koordinerende ledd hvor Hadeland IPR er en av bidragsyterne. Gitt at Lunner kommune ikke er medlem av VØN fra 1/1-2026 så er det også viktig å videreføre en god samhandling med VØN på regionalt nivå.
Landbruket	Landbruk og skogbruk er viktige næringer på Hadeland. Landbrukskontoret er felles for de tre Hadelands-kommunene samt Nittedal kommune og er vant til å jobbe regionalt. Forprosjekt lokalmat skal sluttføres i løpet av 2026 i tett samarbeid med Landbrukskontoret. Prosjektet «biogass og klimareduserende tiltak» vil det bli søkt om midler til i desember 2025 og dersom man får innvilget midler så er det viktig å følge opp prosjektet regionalt.

Næringsstrategi for Hadeland	Det er utarbeidet en næringsstrategi for Gran og Lunner i perioden hvor Jevnaker ikke var del av det regionale politiske samarbeidet. Jevnaker er del av den næringspolitiske strategien «Fremover sammen» i Ringeriksregionen. Det bør i løpet av 2026 diskuteres om man skal arbeide for en felles næringsstrategi for de tre Hadelandskommunene.
Osloregionen sin næringsgruppe	Representant fra Hadeland i denne gruppen som arbeider for våre interesser.

Infrastruktur

Samarbeidsavtalen peker ut infrastruktur som et fokusområde. Dette kan deles opp i samferdsel, tilgang til energikilder og tilgang til nett / bredbånd. Nett/bredbånd vil ikke bli arbeidet med i 2026.

Samferdsel ble pekt ut til å være det med klart høyest prioritet fra Hadelandstinget når de måtte prioritere mellom de ulike områdene.

Innen samferdsel vil det være politisk regionalt arbeid fra Hadeland IPR sin side innen:

- Oppfølging av arbeid med fylkeskommunale planer hvor plan for areal og mobilitet i Akershus fylkeskommune vil være veldig viktig i 2026
- Oppfølging av NTP med tanke på utviklingsportefølje hos Statens Vegvesen og årlige statsbudsjetter
- Prosjekt Togring viken vest
- Ring 4 (representasjon i politisk gruppe og administrativ gruppe)
- Kollektivanbud – og oppfølging av dette når stortinget fatter vedtak om fylkestilhørighet
- Representant i Osloregionen sin Areal- og transport faggruppe

Stor-Oslo Nord har et viktig ansvar i forhold til utvikling av Rv4 og Gjøvikbanen. Administrasjonen i Hadeland IPR har de siste årene hatt lite kontakt med dette regionale samarbeidet og man har heller ikke jobbet noe med bom-problematikken i våre tre kommuner. Når det gjelder Ringeriksbanen arbeider Jevnaker kommune med dette prosjektet via Ringeriksregionen.

Innen tilgang til energikilder vil det være arbeid innen:

- Fagdag på møte med felles formannskap (utsatt fra 2025)
- Veikart for mulig videre samarbeid med Gjøviksregionen og Ringeriksregionen innen bioenergi og sirkulære ressurser
- I samarbeid med Akershus fylkeskommune utarbeide et generelt faktagrunnlag over kraft / nett situasjonen på Hadeland.
- Tett dialog med andre regioner i forhold til hvordan de arbeider med dette teamet.
- Representant i Osloregionen sin kraftgruppe

Klima og Miljø

Det har ikke konkret blitt jobbet regionalt med klima og miljø de siste årene. Gitt at det ikke ble noe felles formannskapsmøte høsten 2025 hvor diskusjon om ambisjon og konkrete tiltak innen klima og miljø skulle være tema så blir dette utsatt til 2026.

Landbrukskontoret ønsker at man også må vurdere å arbeide med naturmangfold regionalt. For 2026 vil aktivitetene være:

- Deltakelse i Hadelandshagen sin videreføring av bærekraftsprosjekt
- Representant i Osloregionen sin Klima og miljø gruppe
- Arbeid som er beskrevet tidligere rundt bio-energi og biogass berører også klima/miljø arbeid

Møteplasser

I tillegg til de faglige områdene er tilrettelegging av møteplasser den viktigste arbeidsoppgaven i Hadeland IPR.

Det gjelder først og fremst møteplasser mellom kommunene og fylkene, men samarbeidet som er startet med naboregionene bør også videreføres i 2026. Det er nå avtalt to faste møter med Ringeriksregionen i året. I tillegg er det to faste møter i året mellom Gardermoregionen, Samarbeidsrådet for Nedre Romerike og Hadelandsregionen. Nittedal har også vist interesse i å ha tettere kontakt og det ble gjennomført et veldig positivt møte med Nittedal i 2025. En rekke punkter etter dette møtet bør følges opp i 2026.

Fra IPR sin side har det vært tettere kontakt også med Gjøvikregionen i 2025, mye på grunn av bioenergi-prosjektet. Dette ønsker vi å videreføre i 2026.

IPR-et er også en støttespiller i forbindelse med Hadelandskonferansen som nevnt tidligere.

I tillegg til møteplassene som sekretariatet får på plass, deltar også ansatte på ulike møteplasser på vegne av Hadelandskommunene. Dette gjelder Osloregionen samt regionkoordinatorsamlinger i både Innlandet og Akershus.

Den viktigste møteplassen som Hadeland IPR arrangerer er Hadelandstinget. Dette vil gjennomføres våren 2026 og tema for årets Hadelandsting er ikke satt enda. Vi ønsker å diskutere dette på arbeidsverksted i mars. Deltakere på Hadelandstinget er de tre formannskapene, fylkene, næringslivet og aktuell administrasjon.

Gitt at høsten er krevende for kommunene på grunn av budsjett-arbeid legger vi i 2026 felles formannskapsmøte til første kvartal. Dette for å unngå avlysning av møtet på kort varsel dersom det blir lagt opp på høsten slik vi erfarte høsten 2025.

Påvirkningsarbeid

Hadeland IPR skal arbeide til det beste for Hadeland i ulike sammenhenger. Arbeidet består i å fremme regionens interesser overfor overordnede myndigheter og andre premissleverandører, og avgi felles uttalelser i saker som er viktige for regionen innen de områdene som er er berørt i samarbeidsavtalen.

Drift av IPR-et

Regionadministrasjonen fasiliterer møtene i Hadeland IPR, skriver saker til politisk behandling, er organisatorer for å utføre beslutninger som tas og leder programmet Hadeland nært og naturlig. Regionadministrasjonen forvalter midlene i IPR-et, i tillegg til å behandle og følge opp den årlige handlingsplanen, regnskap og budsjett.

Ifølge samarbeidsavtalen har daglig leder ansvar for:

- *forberedende saksbehandling av saker og innstilling til vedtak til behandling i rådet*
- *ansvaret for oppfølging av representantskapets vedtak hvis ikke vedtaket konkret legger ansvaret til andre*
- *oppfølging av økonomi og regnskap for drifts- og utviklingsmidler.*
- *å ivareta kontakt- og samarbeidsoppgavene mot fylkeskommune, stat, samarbeidsaktører, næringsliv, andre regioner innenfor interkommunalt politisk råds oppgaveportefølje*
- *å sikre et aktivt kommunikasjonsarbeid og ivareta kommunelovens, offentlighetslovens og forvaltningslovens krav til innsyn, offentlighet og åpenhet.*

Daglig leder rapporterer til leder av det politiske rådet.

En kontinuerlig utfordring for IPR er forankring og informasjon om arbeidet som gjøres både til politikken og administrasjonen i kommunene. Det ble i 2025 laget et en-sides notat som beskriver hva Hadeland IPR er og et en-sides notatsom viser prioriterte områder i 2025. Mottakerne ga tilbakemelding om at de opplevde det som enklere å forstå hva vi gjorde og hva man kan forvente av IPR-et. Vi vil oppdatere disse dokumentene når handlingsplan for 2026 er vedtatt.

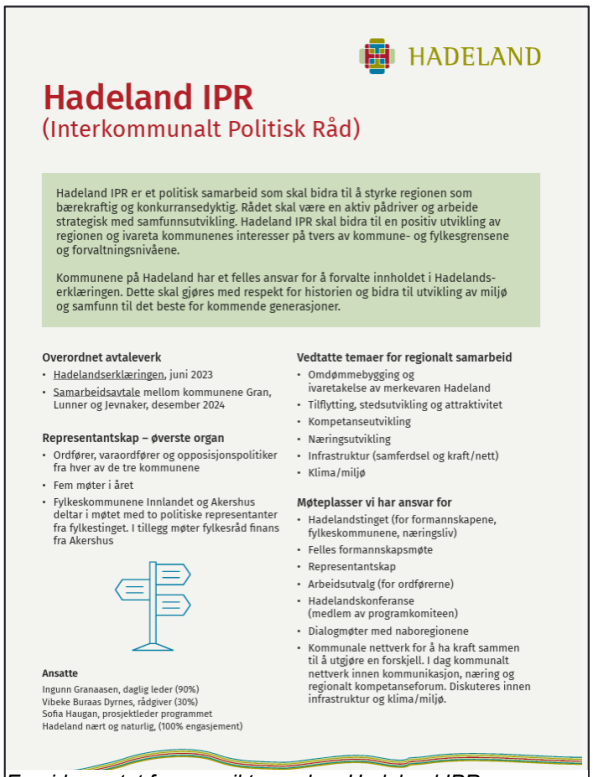
HADELAND

Hadeland IPR
(Interkommunalt Politisk Råd)

Hadeland IPR er et politisk samarbeid som skal bidra til å styrke regionen som bærekraftig og konkurransedyktig. Rådet skal være en aktiv pådriver og arbeide strategisk med samfunnsutvikling. Hadeland IPR skal bidra til en positiv utvikling av regionen og ivareta kommunenes interesser på tvers av kommune- og fylkesgrensene og forvaltningsnivåene.

Kommunene på Hadeland har et felles ansvar for å forvalte innholdet i Hadelands-erklæringen. Dette skal gjøres med respekt for historien og bidra til utvikling av miljø og samfunn til det beste for kommende generasjoner.

Overordnet avtaleverk
- Hadelandserklæringen, juni 2023
- Samarbeidsavtale mellom kommunene Gran, Lunner og Jevnaker, desember 2024

Representantskap – øverste organ
- Ordfører, varaordfører og opposisjonspolitiker fra hver av de tre kommunene
- Fem møter i året
- Fylkeskommunene Innlandet og Akershus deltar i møtet med to politiske representanter fra fylkestinget. I tillegg møter fylkesråd finans fra Akershus

Ansatte
Ingunn Granaasen, daglig leder (90%)
Vibeke Buraas Dyrnes, rådgiver (30%)
Sofia Haugan, prosjektleder programmet Hadeland nært og naturlig, (100% engasjement)

Vedtatte temaer for regionalt samarbeid
- Omdømmebygging og ivaretakelse av merkevaren Hadeland
- Tilflytting, stedsutvikling og attraktivitet
- Kompetanseutvikling
- Næringsutvikling
- Infrastruktur (samferdsel og kraft/nett)
- Klima/miljø

Møteplasser vi har ansvar for
- Hadelandstinget (for formannskapene, fylkeskommunene, næringsliv)
- Felles formannskapsmøte
- Representantskap
- Arbeidsutvalg (for ordførerne)
- Hadelandskonferanse (medlem av programkomiteen)
- Dialogmøter med naboregionene
- Kommunale nettverk for å ha kraft sammen til å utgjøre en forskjell. I dag kommunalt nettverk innen kommunikasjon, næring og regionalt kompetanseforum. Diskuteres innen infrastruktur og klima/miljø.

En-sides notat for oversikt over hva Hadeland IPR er.

Budsjett 2026

Den overordnede rammen for 2026 foreslås til 4.890.000,-., hvor programmet HNN har en ramme på 3.075.000,-. Ved inngangen til 2026 vil det også være rest på fond, størrelsen på fondet vil bli avklart i forbindelse med avslutning av regnskap for 2025. Tilskuddsmidler fra Innlandet fylkeskommune er på 1.250.000,-[6]. Akershus fylkeskommune bidrar med forprosjekt-midler på 200.000. Kommunenes andel er totalt på 1.500.000,-. Sparebankstiftelsen 1 Gran har gitt gave på 3,8 mnok i perioden frem til utgangen av 2027 hvor 1.580.000,- er satt av for bruk i 2026.

I løpet av 2025 er det gjort et arbeid for å forenkle budsjettering og regnskapshåndtering for Hadeland IPR. Alt er nå samlet på samme ansvarssted og vi bruker Framsikt til rapportering og budsjettering på lik linje med andre som bruker Gran kommune sine økonomitjenester. Det at vi nå kan få frem rapporter som viser totaliteten for Hadeland IPR via Framsikt gjør rapportering enklere enn tidligere hvor to ansvarssteder og måter å føre på førte til at vi måtte lage egne excel-oversikter for å få ut totalbildet for IPR-et sin økonomiske situasjon.

Gran kommune / 6311 Regionrådet - prosjekter / Budsjett per konto

Aktive filter : *Ingen filter valgt*

Visning : Prosjekt Skjul 0-rader: Av Vis kontogruppe som i Rapportering: Av

Utvid alle nivåer Lukk alle nivåer

Kontogruppe	Budsjett 2026	142-Kompetanse	147-Hadelandstinget	151-HADELAND - NÆRT OG NATURLIG	154-Sekretariat Hadeland IPR	170-Tilskuddsmidler	191-Klima og miljø	193-Næringsutvikling	272-Infrastruktur	276-Samferdsel	577-Hadeland IPR Møtevirksomhet
Lønn	2 390 937	0	0	1 224 077	1 166 860	0	0	0	0	0	0
Andre Utgifter	2 498 776	18 000	77 000	1 912 532	256 244	0	6 500	30 000	90 000	38 500	70 000
Inntekter	-4 889 713	-3 000	-2 000	-3 075 000	-30 000	-1 630 000	-1 500	-3 000	-25 000	-500	0
1729 KOMPENSASJON FOR MERVERDIAVGIFT	-345 000	-3 000	-2 000	-300 000	-30 000	0	-1 500	-3 000	-5 000	-500	0
1739 ANNEN REFUSJON FYLKESKOMMUNEN	-1 250 000	0	0	-560 000	0	-690 000	0	0	0	0	0
1750 REFUSJON FRA ANDRE KOMMUNER	-1 514 713	0	0	-435 000	0	-940 000	0	0	-20 000	0	0
1830 OVERFØRING FRA FYLKESKOMMUNEN	-200 000	0	0	-200 000	0	0	0	0	0	0	0
1890 TILSKUDD/ OVERFØRING FRA ANDRE	-1 580 000	0	0	-1 580 000	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	0	15 000	75 000	61 609	1 393 104	-1 630 000	5 000	27 000	65 000	38 000	70 000

Hentet fra Framsikt, Hadeland IPR sitt ansvarsområde i kontorkommunen sitt oppsett. Viser budsjett for 2026 med visning av detaljer på hvor inntektene kommer fra.

Lønnskostnadene er fordelt på prosjekt 151 Hadeland nært og naturlig (HNN) samt prosjekt 154 Sekretariat. Daglig leder sin lønn er fordelt med 20% til HNN og 70% til Sekretariat.

Faste årlige kostnader er fordelt på de ulike prosjektene avhengig av hvordan hvert enkelt prosjekt belaster totalen i Hadeland IPR. I all hovedsak er dette fordelt på prosjekt 154 Sekretariat og prosjekt 151 HNN i forhold til antall årsverk som jobber med de ulike prosjektene.

For Hadeland nært og naturlig er det satt av i 1,85 mnok til faste utgifter og midler til ulike aktiviteter. Budsjettering av disse midlene vil være egen sak i første representantskapet i 2026 når strategi for HNN er vedtatt.

[6] Dette behandles i fylkestinget 16-18. desember

For øvrige prosjekter er det satt av midler tilpasset de aktivitetene som er beskrevet tidligere i handlingsplanen.

I sak 21/24 «Ny samarbeidsavtale» i Hadeland IPR ble det drøftet ulike sider ved ny samarbeidsavtale, inkludert fordeling av kontorkommune-kostnader. Fra 2025 fordeles derfor kontorkommune-kostnadene på de tre Hadelandskommunene med en tredjedel hver. I 2025 var dette 20.000,- per kommune. Dette er basert på fast sats for en kontorarbeidsplass som er definert i «Rutiner for interkommunalt samarbeid på Hadeland». Dette dokumentet fikk administrasjonen oversendt av kommunedirektørene i forbindelse med arbeid med ny samarbeidsavtale. Kontorkommune-kostnaden har blitt fakturert direkte mellom kommunene i 2025 uten at det synes i regnskapet til Hadeland IPR. Gitt at vi ved inngangen til 2026 er 2,2 årsverk mot 1,2 årsverk ved inngangen til 2025 vil denne kostnaden øke til 33.000,- per kommune.

Samarbeid og organisering i Hadeland IPR

- *Sak i representantskapet desember 2025*

Kort om Hadeland

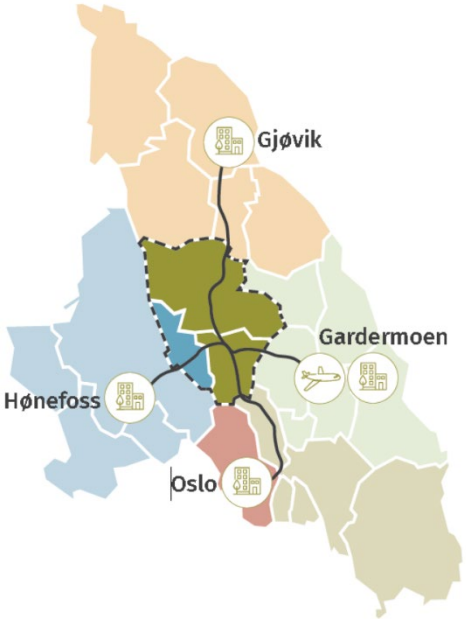

Hadeland består av kommunene Gran, Jevnaker og Lunner, og ligger som et knutepunkt mellom Oslo, Gjøvik, Gardermoen og Hønefoss. Viktige samferdselsårer er Rv4, Gjøvikbanen og E16. Hadeland er en sterk merkevare og vi har en lang kulturhistorie og sterk identitet.

Hadeland er et godt sted å bo, har variert næringsliv, kort vei til sentrale strøk, har en egen videregående skole med bred tilbudsvifte og et eget senter for voksnes læring. Hadeland har en omfattende frivillighet og sterkt idretts- og kulturliv. Naturen på Hadeland er flott og innbyr til aktivitet. Med bølgende kulturlandskap, Nordmarka, Fjorda, Øståsen, Randsfjorden, Harestuavannet og mindre vann har vi mange perler til glede for både innbyggere og besøkende. Vi har nasjonalt kjente aktører/områder som Hadeland Glassverk, Kistefos, Operafest Røykenvik, Granavollen, Lygna, Lokstallen og Nordmarka. Og vi har de mer skjulte høydepunktene som Røykenvik, Randsfjordmuseet, Glasslåven, Verkevika, Sagvollen, Skjerva og mange andre. Vi har også flere uutnyttede potensialer som Solobservatoriet på Harestua.

Det bor ca 30.000 mennesker i regionen og omtrent halvparten er sysselsatt. 40% pendler ut av Hadelandsregionen til jobb, mens 60% jobber i egen kommune eller i en av de andre Hadelandskommunene. Det er også rundt 3.000 mennesker som som pendler inn til jobb på Hadeland. På Hadeland videregående skole er det litt over 800 elever høsten 2024 og omtrent 130 elever på Karriere Innlandet.

Hadeland er en samlet region, men også delt av mange ulike grenser på kryss og tvers. Fylkesgrense mellom Innlandet og Akershus deler regionen, men det gjør også andre grenser som statsforvalter, domstol, Nav og helseregion.

Kort om Hadeland IPR

Hadeland IPR er et interkommunalt politisk råd mellom kommunene Gran, Jevnaker og Lunner. Hadelandsregionen har lang tradisjon for regionalt og interkommunalt samarbeid. Samarbeidet i Hadeland IPR er forankret i Hadelandserklæringen fra juni 2023 og samarbeidsavtalen fra 2025.

HADELAND

Hadeland IPR
(Interkommunalt Politisk Råd)

Hadeland IPR er et politisk samarbeid som skal bidra til å styrke regionen som bærekraftig og konkurransedyktig. Rådet skal være en aktiv pådriver og arbeide strategisk med samfunnsutvikling. Hadeland IPR skal bidra til en positiv utvikling av regionen og ivareta kommunenes interesser på tvers av kommune- og fylkesgrensene og forvaltningsnivåene.

Kommunene på Hadeland har et felles ansvar for å forvalte innholdet i Hadelands-erklæringen. Dette skal gjøres med respekt for historien og bidra til utvikling av miljø og samfunn til det beste for kommende generasjoner.

Overordnet avtaleverk
- Hadelandserklæringen, juni 2023
- Samarbeidsavtale mellom kommunene Gran, Lunner og Jevnaker, desember 2024

Representantskap – øverste organ
- Ordfører, varaordfører og opposisjonspolitiker fra hver av de tre kommunene
- Fem møter i året
- Fylkeskommunene Innlandet og Akershus deltar i møtet med to politiske representanter fra fylkestinget. I tillegg møter fylkesråd finans fra Akershus

Ansatte

Ingunn Granaasen, daglig leder (90%)
Vibeke Buraas Dyrnes, rådgiver (30%)
Sofia Haugan, prosjektleder programmet Hadeland nært og naturlig, (100% engasjement)

Vedtatte temaer for regionalt samarbeid
- Omdømmebygging og ivaretakelse av merkevaren Hadeland
- Tilflytting, stedsutvikling og attraktivitet
- Kompetanseutvikling
- Næringsutvikling
- Infrastruktur (samferdsel og kraft/nett)
- Klima/miljø

Møteplasser vi har ansvar for
- Hadelandstinget (for formannskapene, fylkeskommunene, næringsliv)
- Felles formannskapsmøte
- Representantskap
- Arbeidsutvalg (for ordførerne)
- Hadelandskonferanse (medlem av programkomiteen)
- Dialogmøter med naboregionene
- Kommunale nettverk for å ha kraft sammen til å utgjøre en forskjell. I dag kommunalt nettverk innen kommunikasjon, næring og regionalt kompetanseforum. Diskuteres innen infrastruktur og klima/miljø.

Strategiske innsatsområder

Fra Samarbeidsavtalen:
Gjennom samarbeid i det interkommunale politiske rådet skal de tre Hadelandskommunene arbeide for å oppnå regionens mål om bolyst, økt tilflytting og næringsetablering.

Rådet skal utvikle politikk og stimulere til utvikling innen nærmere bestemte områder, herunder:
- Omdømmebygging og ivaretakelse av merkevaren Hadeland
- Tilflytting, stedsutvikling og attraktivitet
- Kompetanseutvikling
- Næringsutvikling
- Infrastruktur
- Klima / miljø

De strategiske innsatsområdene blir beskrevet i årlige handlingsplaner.

Bærekraft er grunnleggende for alt arbeid i Hadeland IPR. Av FNs bærekraftsmål har vi størst fokus på er:

- Mål 4: God utdanning
- Mål 9: Innovasjon og infrastruktur
- Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn
- Mål 17: Samarbeid for å nå målene

Politisk organisering av regionalt arbeid i Hadelandsregionen

De tre Hadelandskommunen er samlet i Hadeland IPR. Øverste formelle organ er **representantskapet** som møtes ca fem ganger per år (inkludert Hadelandstinget).

Representantskapet består av 3 politikere fra hver kommune. I tillegg inviteres representanter fra fylkene Akershus og Innlandet. Andre inviteres avhengig av tema.

Leder og nestleder av representantskapet rulleres årlig.

Arbeidsutvalget (AU) består av ordførerne. Kommunedirektørene deltar også i disse møtene. Arbeidsutvalget skal forberede representantskapsmøtene og arbeide med saker mellom disse møtene. Det legges opp til et AU i forkant av de formelle møtene samt et ekstra AU per halvår. Mindre saker kan også avklares via epost. I tillegg til AU-møtene har politisk leder av IPR-et tett dialog med administrativ leder og noen saker blir også avklart direkte med politisk leder. Dette blir i så fall informert om på neste AU møte til alle deltakerne.

Alle referater fra AU blir lagt ut på regionhadeland.no.

To ganger i året er det **felles formannskapsmøte** samtidig med representantskapet. Et av disse er Hadelandstinget. I tillegg til formannskap og representantskap blir politikere i fylkene eller på storting med lokal tilknytning invitert. Hadelandshagen blir også invitert til dette møtet. Andre får også invitasjon avhengig av tema på møtet. Vi forsøker å legge felles formannskapsmøte til årets første halvdel på grunn av budsjettperioden i kommunene på høsten.

For å sikre forankring i den enkelte kommunen utover de felles formannskapsmøtene har den enkelte kommunen ansvar for å **holde kommunestyret orientert** om arbeidet i rådet. Referat fra rådets representantskapsmøter skal være referatsaker i kommunestyrene. Minimum hvert år orienteres det i kommunestyrene om rådets virksomhet.

Alle tre kommuner har **Ungdomsråd** og Hadeland IPR har jevnlig saker til diskusjon som berører barn og ungdom i regionen. Et eksempel er skolestruktursaken i 2024-2025 og strategiprosess for Hadeland nært og naturlig. Hadeland IPR skal minst en gang i året delta i møter i de tre ungdomsrådene for å informere om arbeid som gjøres regionalt. I tillegg skal ungdomsrådene få informasjon om saker som berører dem direkte slik at vi får med innspill fra dem dersom de ønsker det. Lederne av ungdomsrådene skal inviteres til Hadelandstinget og møter med felles formannskap. Hadeland IPR skal legge «Sjekkliste for god medvirkning med barn og unge[1]» fra UngHadeland til grunn ved vurdering av om vi bør legge til rette for medvirkning fra barn og unge i regionen i enkeltsaker.

Fylkeskommunene
Hadeland ligger i de to fylkene Akershus og Innlandet. Fylkene er viktige samarbeidspartnere innen regional utvikling i tillegg til at de har ansvar for samferdsel, tannhelse og videregående opplæring. Fylkene blir invitert på alle møter i representantskapet, Hadelandstinget og andre møter hvor det er naturlig.

For Hadelandsregionen er det viktig at fylkene snakker sammen og med oss som region om saker som berører oss.

Administrasjonen i IPR har tett dialog med administrasjonen i begge fylkene for å skape forståelse for våre utfordringer og finne løsninger på saker hvor fylkeskommunene er involvert.

Fylkene er også viktige støttespillere når det gjelder finansiell støtte. Innlandet fylke har en løsning med tilskuddsmidler med fast sum per år, mens Akershus fylke har en ordning hvor man søker støtte til enkeltprosjekter.

Administrativ organisering av regionalt arbeid i Hadelandsregionen

Hadeland IPR har en administrasjon som består av 2,2 årsverk ved inngangen til 2026. Administrasjonen legger til rette for de ulike møteplassene IPR-et har ansvar for og arbeider med sakene som blir tatt opp i representantskapet og i arbeidsutvalget. I tillegg har administrasjonen ansvaret for programmet Hadeland nært og naturlig.

Det er etablert et **kommunedirektørutvalg** (KDU) som møtes annenhver måned. Utvalget består av kommunedirektørene og leder av Hadeland IPR. Dette utvalget utfører ved behov saksforberedelse og har ansvar for å følge opp bestillinger fra arbeidsutvalget som ikke tillegges sekretariatet. Leder og nestleder i KDU følger rotasjonen i arbeidsutvalget.

For at **administrativ ledelse i kommunene** er godt informert om arbeidet som gjøres regionalt er det ønskelig at administrasjonen i Hadeland IPR deltar i ledermøte i hver kommune en gang i året.

Kommunale nettverk

[1] *Per i dag en intern lenke i Gran kommune. UngHadeland arbeider for å gjøre denne tilgjengelig på en egnet nettside.*

Det er etablert kommunale nettverk, dette for å la fagmiljøene i de ulike kommunene jobbe tettere sammen, holde hverandre informert, lære av hverandre og forankre arbeidet som gjøres i IPR-et. En viktig begrunnelse er også at administrasjonen i IPR'et består av kun 2,2 årsverk og er avhengig av bidrag fra kommunene for å at regionen skal få utført det arbeidet man trenger regionalt og som blir vedtatt av politikerne.

De kommunale nettverkene er:

- *Kommunikasjon* –Kommunikasjonsrådgiverne fra de tre kommunene samt prosjektleder for programmet Hadeland nært og naturlig. Prosjektleder er ansvarlig for innkalling, saksliste og referat.
- *Næring* – bo- og næringsrådgivere fra de tre kommunene i tillegg til Hadelandshagen og representanter fra Landbrukskontoret. Daglig leder i Hadeland IPR innkaller til møtene og setter opp forslag til agenda.
- Innen de andre prioriterte områdene i samarbeidsavtalen er det ikke satt opp egne kommunale nettverk. Noe av årsaken er at kommunene ikke har egne dedikerte ressurser innen temaene og at mange av temaene blir håndtert i næringsgruppa. Dette gjelder områdene Infrastruktur (samferdsel og tilgang til energikilder) samt klima/miljø.

Dersom det er ønske om kommunale nettverk innen flere området skal dette diskuteres i arbeidsutvalget og i tett dialog med kommunedirektørene.

Det er utarbeidet et mandat for hvert av de kommunale nettverkene, se vedlagt dette dokumentet. Mandat for næringsgruppe må behandles i AU i løpet av 2026.

Administrasjonen i IPR setter opp møteplan, kaller inn til møtene og sikrer møterom. IPR hjelper også til med distribusjon av møtereferat og koordinering av bidrag fra de ulike gruppene inn i arbeidsutvalget og eventuelt til representantskapet. Per i dag så er Hadeland IPR sin representant leder og ansvarlig for det kommunale nettverket. Etter hvert skal det utpekes en leder for det enkelte kommunale nettverket blant kommunens representanter og dette skal gå på rundgang årlig.

Aktørene i de kommunale nettverkene skal holde hverandre oppdatert om hva som skjer i de ulike kommunene innen fagfeltet og identifisere regionale problemstillinger man bør jobbe sammen om. Det kommunale nettverket rapporterer til arbeidsutvalget og KDU med referater etter møtene. Disse skal utarbeides senest en uke etter møtet for å sikre rask informasjonsutveksling fra det kommunale nettverket til arbeidsutvalget og KDU.

Regionalt kompetanseforum
Etter mal fra Innlandet fylkeskommune har vi et regionalt kompetanseforum på Hadeland. Daglig leder for IPR leder dette forumet. Det har fem møter i året og består av representanter fra kommunene, fylkene, NAV (Gran/Lunner og fra Jevnaker), Opplæringskontoret for voksne, Hadeland videregående skole, Hadelandshagen og Karriere Innlandet.

Det er laget en egen nettside for dette forumet som inneholder mandat, møtereferater og annen informasjon: https://regionhadeland.no/regionalt-kompetanseforum.600643.no.html

Fra 2026 deltar daglig leder i Hadeland IPR i Kompetanseforum Akershus.

Samarbeid med andre

Hadeland IPR har mange gode og viktige samarbeidspartnere. Politisk er det opprettet faste møtepunkter med **Ringeriksregionen** samt **Gardermoregionen og Samarbeidsrådet for nedre Romerike**. Disse legges inn på møteplanen. Forberedelse av disse møtene gjøres av regionrådslederne. Daglig leder i IPR-ene bidrar med gjennomføring.

Det er naturlig å ha slike treffpunkter også med **Gjøvikregionen**, men hvordan dette skal legges opp blir avklart etter at fylkestilhørighet for Gran er vedtatt.

Nittedal er også interessert i en tettere dialog med Hadeland. Det ble gjennomført et møte med Nittedal om mulige samarbeidsformer i 2025. Tiltakene fra dette møtet vil bli fulgt opp i 2026.

Administrasjonen i Hadeland IPR er samlokalisert med **Hadelandshagen** på Gran og på Harestua. I tillegg er det månedlig møte med Hadelandshagen og næringsrådgivere i de tre kommunene som beskrevet under delen om kommunale nettverk. Vi samarbeider også med Hadelandshagen i ulike prosjekter hvor det er naturlig. Hadelandshagen og Hadeland IPR har også flere fellesmøter med samarbeidspartnere som for eksempel Innovasjon Norge og andre.

Gran og Jevnaker er medlemmer av **Visit Øst-Norge** og har akkurat fornyet en ny 4-årsavtale som løper ut 2029. Lunner meldte seg ut av Visit ØstNorge med virkning fra 1/1-2026. Hadeland IPR har tett dialog med Visit ØstNorge og ser frem til at en Hadeland får en person i VØN som har ansvar for å følge opp Hadeland fremfor store deler av 2025 hvor denne koordinerende personen fra VØN sin side ikke har vært på plass.

Hadeland IPR og Visit Øst-Norge samarbeider på prosjekter hvor det er naturlig. Ved inngangen til 2026 er hovedfokuset prosjektet «Sykling på Hadeland». Visit Øst-norge har også gjort en stor jobb med å sertifisere alle kommunene i ordningen bærekraftig reisemål som Innovasjon Norge er ansvarlig for. Dette skal reklassifiseres i 2027. Det er også satt i gang en regional reisemålsledelse da dette er et krav i forbindelse med sertifiseringen.

UngHadeland er en viktig aktør for ungdommen på Hadeland. De arbeider primært med ungdom i Gran og Lunner, men Aktiv sommer er for alle tre kommunene. Hadeland IPR har god nytte av å samarbeide med UngHadeland da de arbeider for at ungdommen på Hadeland skal ha det best mulig. Dette er i tråd med våre mål om bolyst, blilyst og det å være en attraktiv region.

Kulturkraft er en interesseorganisasjon for noen av de som arrangerer festivaler på Hadeland. Det ble i 2023 signert en forpliktende bærekraftsavtale mellom Kulturkraft, Hadelandshagen og Hadeland IPR. I 2024 ble det arbeidet med avfallshåndtering som resulterte i felles kommunikasjon til publikum og felles avfallsløsninger fysisk på festivalene. I 2025 har det vært lite aktivitet i Kulturkraft og Hadeland IPR er klar for å jobbe videre med innholdet i bærekraftsavtalen når kulturkraft er klare for dette.

Hadeland IPR har dialog med **næringslivet** i tett samarbeid med Hadelandshagen. Vi opplever flere tilbakemeldinger fra næringslivet om at en av deres største utfordringer er mangel på kompetent arbeidskraft og at de ser viktigheten av arbeidet som gjøres i Hadeland IPR for å øke tilflytting og arbeide for at regionen er attraktiv å bo i.

Osloregionen IPR
Kommunene er medlem av Osloregionen IPR sammen med over 60 andre kommuner i og rundt Oslo. Visjonen er «Osloregionen skal være en bærekraftig og internasjonal konkurransedyktig region». Hovedstadsregionen spiller en viktig rolle for den nasjonale utviklingen og for internasjonalt samarbeid og kontakt.

Osloregionen har ulike fagforum hvor vi deltar:

- Styret: Gunn Elisabeth Alm Thoresen for Hadeland og Morten Lafton for Ringeriksregionen
- Interessepolitisk utvalg: Morten Lafton for begge regioner
- Administrativ koordineringsgruppe: daglig leder i Hadeland IPR
- Faggruppe for Næringssamarbeid: Torstein Brandrud, Lunner kommune og Johnny Gangsø, Gran kommune.
- Faggruppe for Areal og transport: Hans Tollef Solberg, Jevnaker kommune (representant for Ringeriksregionen). Tidligere var det Øyvind Sørlie, Gran kommune som representerte Hadeland.
- Faggruppe for Klima og miljø: ingen representanter fra Hadeland per i dag
- Tverrgående arbeidsgruppe - Kraft / nett: Ole Næss, Hadelandshagen
- Tverrgående arbeidsgruppe - Sirkulær gruppen: Torstein Brandrud, Lunner kommune
- Tverrgående arbeidsgruppe – Oslofjorden: Ingen fra Hadeland per i dag
- Ad-hoc gruppe jernbane – Hans Tollef Solberg, Jevnaker kommune (representant for Ringeriksregionen)

AU utpeker representanter inn i faggruppene til Osloregionen. I Osloregionen representerer vedkommende Hadeland og ikke kun sin kommune. Så langt det lar seg gjøre skal sakslisten til neste møte i en faggruppe i Osloregionen diskuteres i det regionale kommunale nettverket først slik at man er samstemt om hvilke signaler man skal ha med inn i Osloregionen fra Hadeland.

Sparebankstiftelsene og andre aktører
Økonomien til Hadeland IPR bærer preg av at den kommunale økonomien er presset. Administrasjonen arbeider derfor med å søke støtte til prosesser og prosjekter hos Sparebankstiftelsene og andre aktører hvor dette er mulig.
Sparebank1- stiftelsen Gran har gitt støtte til innovasjonsprosessen i HNN, samt at begge sparebankstiftelsene har gitt bidrag til hovedprosjekt sykling fra 2026 hvor Visit Østnorge administrerer prosjektet.

Årlig handlingsplan

Det skal utarbeides en årlig handlingsplan basert på Hadelandserklæringen, Samarbeidsavtalen og dette handlingsprogrammet. Handlingsplanen skal inneholde informasjon om hvilke aktiviteter som skal foregå, mål for disse og budsjett (finansiering og kostnader).

Mal for årshjul

Administrasjonen har ansvar for å lage en møteplan og invitere til møtene som foregår i regi av Hadeland IPR. Årshjulet skal ta hensyn til politiske møter i kommunene. Dersom det er mulig skal det også tas hensyn til politiske møter i fylkene og styremøter i Osloregionen.

Når årets møteplan blir satt opp må den ta hensyn til:

- Formannskap og kommunestyremøter i de tre kommunene

- Møter i Ungdomsrådene i de tre kommunene
- Møter i Osloregionen IPR
- Faste konferanser som store konferanser i KS, KLP og NHO, Agenda Innlandet, Kongsberg Agenda og Arendalsuka
- Ferie og høytider

Faste møtedager:

- Representantskapet og felles formannskapsmøte har møtedag på fredager
- Arbeidsutvalget har møter på mandager etter lunsj. Dette skal koordineres med møteplanen til Ringeriksregionen.
- Kommunedirektørutvalget har møte en time før arbeidsutvalgsmøtene

Næringsgruppa har møter den første onsdagen i hver måned før lunsj. Kommunikasjonsgruppa har møter 5 ganger i året hvor to av dem er sammen med næringsgruppa.

Mal for møteplan - Hadeland IPR

Utkast, ikke behandlet

Møter iht Samarbeidsavtalen	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Representantskap		x		x		x			x			x
Felles formannskapsmøter						x				x		
Hadelandsting						x						
Arbeidsutvalg IPR	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Kommunedirektørutvalg	x		x		x			x		x		x
Andre utvalg som administreres av Hadeland IPR												
Regionalt kompetanseforum	x		x		x				x		x	
Kommunale nettverk												
Kommunikasjon	x		x		x			x		x		x
Næring (inkl Hadelandshagen)	x		x		x			x		x		x
Infrastruktur (samferdsel, energi)	x		x		x			x		x		x
Andre møteplasser vi er delaktig i *												
Samarbeidsmøte med SNR og GRIP				x							x	
Dialogmøte med Ringeriksregionen	x							x				
Regional samferdselskonferanse?				x								
Hadelandskonferansen											x	

** Evt samarbeidsmøter med Gjøvikregionen avventes til vi vet fremtidig fylkestilhørighet for Gran. Her er det løpende samarbeid i 2025.*

Eksempel på møteplan for 2026 med alle hensyn

Vedlegg

HADELAND

Mandat for regional kommunikasjonsgruppe på Hadeland

Gruppa består av:

- kommunikasjonssjef eller tilsvarende fra hver av de tre kommunene
- prosjektleder Hadeland nært og naturlig
- daglig leder Hadeland IPR (ved behov)

Det kan også inviteres andre inn i gruppa avhengig av tema og aktuelle prosjekter.

Leder og sekretær rulleres årlig. Ved behov oppdateres mandatet i løpet av året.

Den regionale kommunikasjonsgruppa møtes seks ganger i året hvorav tre av møtene er sammen med næringsgruppa. I tillegg har gruppa en egen Teams-kanal for dialog og samarbeid mellom møtene.

Hovedmålsetting:

Arbeidet som gjøres av kommunikasjon i de tre kommunene samt i programmet Hadeland nært og naturlig er samkjørt og forsterker hverandres aktiviteter.

Oppgaver:

- ha et strategisk blikk på arbeidet som gjøres regionalt innen kommunikasjon
- utveksle erfaringer og fagkunnskap
- gjennomgang av årshjul
- planlegge aktiviteter utfra det vi vet kommer (prosjekter, kampanjer, møter, ideer til hva vi kan gjøre)
- oppmerksomhet på hvordan vi kan forenkle, forbedre og effektivisere kommunikasjons-arbeidet regionalt
- utvikle et målbilde for regional kommunikasjon og samkjøre kommunikasjonsstrategiene for hver enkelt enhet så langt det lar seg gjøre.
- holde hverandre oppdatert på status fra Hadeland IPR og kommunene (dette gjøres i hovedsak via Teams skriftlig)

Gjennomgått i arbeidsutvalget 27. januar 2025

HADELAND

Mandat for regional næringsgruppe på Hadeland

Gruppa består av:

- Bo- og næringsrådgivere i de tre kommunene eller tilsvarende stilling
- Ansatte i Hadelandshagen
- daglig leder Hadeland IPR. Rådgiver deltar ved behov.

Det kan også inviteres andre inn i gruppa avhengig av tema og aktuelle prosjekter.

Det er viktig å ha god dialog mellom de som jobber med næringsliv og de som jobber innen kommunikasjon samt landbrukskontoret. Kommunikasjon vil møte fast på tre møter i året, mens Landbrukskontoret ønsker å delta på to møter i året.

Leder og sekretær rulleres årlig. Ved behov oppdateres mandatet. Det opprettes en egen teams-kanal for oppfølging av arbeidet i denne gruppen.

Hovedmålsetting:

Arbeidet som gjøres rundt næringsutvikling i Hadelandshagen, Hadeland IPR og i de tre kommunene skal være samkjørt og hver enkelt skal forsterke hverandres aktiviteter.

Oppgaver:

- ha et strategisk blikk på arbeidet som gjøres regionalt innen næringsutvikling
- utveksle erfaringer og fagkunnskap
- gå gjennom planer for arbeid kommende år slik at man er mest mulig samkjørt
- Kontinuerlig dialog om hvordan man enda bedre skal samarbeide om næringsutvikling på Hadeland
- Det markedsrelaterte arbeidet som gjøres av Hadelandshagen og Hadeland IPR må koordineres med kommunenes aktiviteter (dette ivaretas også i noen grad av den regionale kommunikasjonsgruppa)
- Ha fokus på Osloregionen sin næringsgruppe og diskutere saker for å bli enige om våre regionale innspill til aktuelle saker.
- holde hverandre oppdatert på status fra Hadelandshagen, Hadeland IPR og kommunene (dette gjøres i hovedsak via Teams skriftlig)

Gjennomgått i arbeidsutvalget xx.xx.2025

Dato: 03.11.2025

Saksansvarlig: Målfrid Baik
E-post: malfrid.baik@byr.oslo.kommune.no

Utkast til referat fra styremøte i Osloregionen, 29.10.2025

TILSTEDE:
Byrådsleder Eirik Lae Solberg, Oslo kommune
Ordfører Elin Såheim Bjørkli, Kongsvingerregionen IPR
Ordfører Lene Conradi, Asker og Bærum kommuner
Ordfører Roger Evjen, SNR
Ordfører Ståle Lien Hansen, Gardermoregionen IPR
Ordfører Gunn Elisabeth Alm Thoresen, Hadeland IPR
Ordfører Bror Helgestad, Gjøvikregionen IPR
Ordfører Morten Lafton, Ringeriksregionen IPR
Varaordfører Linn Laupsa, Søndre Østfold IPR
Ordfører Øystein Morten, Kongsbergregionen IPR
Ordfører Saxe Frøshaug, Indre Østfold Regionråd IPR

Dessuten møtte:
Bjarne Haslund (Oslo kommune), Dag Aanensen (Drammensregionen IPR), Silje Katinka Jansen (Mosseregionen IPR), Per Arne Lislien (Kongsbergregionen IPR), Thomas Engh (Søndre Østfold IPR), Nina Mosseby (SNR) og Trine Knobel (Gardermoregionen IPR)

Fra sekretariatet: Ulf Hafseld og Målfrid Baik

Sakskart, styremøte 29. oktober 2025

Styremøtet var lagt til Lillestrøm rådhus med følgende program:

Kl. 12.00-12.30	Kraftsituasjonen på Østlandet – Riksrevisjonens rapport Dårlig kapasitet i strømnettet får store konsekvenser v/ Riksrevisjonen, prosjektleder for utredningen
Kl. 12.30-13.00	Utvikling, muligheter og utfordringer for Nedre Romerike v/ leder for SNR og ordfører i Lillestrøm kommune
Kl. 13.00-15.00	Styremøte

Styret takket Lillestrøm kommune for tilretteleggelse av styremøtet i rådhuset. Riksrevisjonen takkes for presentasjon av rapporten deres om strømnettet. Styret satte ekstra stor pris på å høre om muligheter og utfordringer for Lillestrøm kommunen ved Kjartan Berland og om Nedre Romerike ved regionleder Roger Evjen.

Sak 24/25 **Godkjenning av innkalling og dagsorden**

Vedtak:
Innkallingen godkjennes

Sak 25/25 **Godkjenning av referat fra styremøte 22. mai 2025**

Vedtak:
Referat fra styremøtet 22. mai 2025 godkjennes.

Sak 26/25 **Statusrapport Q2 – Osloregionens handlingsprogram med budsjett 2025**

Styret i Osloregionen ønsker å oppfordre kommuner som har meldt seg ut av samarbeidet, til å revurdere sin beslutning. Det er viktig at denne dialogen skjer før kommunenes budsjettbehandling er avsluttet, slik at eventuelle endringer kan vurderes i tide. Regionlederne for Follo, NRS og Asker/Bærum tar kontakt med sine respektive kommuner, som er henholdsvis Frogn kommune, Lørenskog kommune og Bærum kommune

I den forbindelse vil sekretariatet utarbeide et kortfattet notat som forklarer hvorfor medlemskap i Osloregionen er viktig og relevant, med særlig vekt på:

- Samarbeid om felles regionale utfordringer
- Politisk påvirkning og koordinering
- Felles prosjekter og utviklingsarbeid
- Nettverk og kompetansedeling

Innstilling fra interessepolitisk utvalg:
Styret tar saken til orientering

Sak 27/25 **Osloregionens politiske prioriteringer – politiske håndnotat om energi, jernbane og Oslofjorden**

Styret ønsker at i håndnotatet om jernbane skal oppstart av KVU for begge korridorene fra Oslo til henholdsvis Stockholm og Göteborg komme frem.

Innstilling fra interessepolitisk utvalg:
Styret gir sin støtte til forelagte politiske håndnotat om energi, Oslofjorden og jernbane.

Sak 28/25 **Interessepolitisk arbeid opp mot statsbudsjettet 2026 samt Storting og regjering 2025-2029**

Styret diskuterte betydningen av målrettet arbeid mot både Storting og regjering for politisk gjennomslag. Osloregionens fokus på få, spissede saker er positivt. For å lykkes må budskapene være tydelige og kortfattede, og innsatsen bør være godt koordinert og riktig timet.

Osloregionen deltok på høring i Energi- og miljøkomiteen 24. oktober, med blant annet Oslofjorden som hovedbudskap. Forespørsel om å delta i Transport- og kommunalkomiteen ble avslått fordi de kun inviterer landsdekkende organisasjoner og fylkeskommuner. Styreleder pekte på muligheten for samarbeid med Oslo kommune som regional aktør i neste runde.

Vedtak:

1. Styret støtter forelagte forslag til skriftlige høringsinnspill til følgende komiteer:

- Energi- og miljøkomiteen
- Transport- og kommunikasjonskomiteen
- Kommunal- og forvaltningskomiteen
- Næringskomiteen
- Arbeids- og sosialkomiteen

2. Innstilling fra interessepolitisk utvalg:

1. Styret slutter seg til foreslått prosess og tiltak for politisk påvirkning.
2. Styret ber sekretariatet følge opp arbeidet med statsbudsjettet 2026 gjennom:

- Innspill til statsbudsjettforslaget 2026
- Søknad om deltakelse i relevante komitéhøringer
- Møter med stortingsbenker og komiteer
- Innspill til regjeringens vår- og høstkonferanser
- Oppfølging av revidert nasjonalbudsjett
- Tilrettelegging for politiske møteplasser og arrangementer

Sak 29/25 **Regjeringens arbeid med ny tiltaksplan for Oslofjorden og Osloregionens prosess for oppfølging**

Innstilling fra interessepolitisk utvalg:

1. Styret i Osloregionen IPR gir sin tilslutning til foreslåtte prosess for innspill til ny tiltaksplan for Oslofjorden, i tråd med saksfremlegget.
2. Styret tar for øvrig saken til orientering.

Sak 30/25 Statlig medfinansiering til nitrogenrensing

Vedtak:

1. Styret i Osloregionen IPR gir sin tilslutning til foreslåtte uttalelse om behovet for statlig medfinansiering til nitrogensrensing og avløpsanlegg

2. Osloregionens uttalelse skal sendes til relevante statsråder, stortingskomiteer samt i kopi til statsforvaltere og fylkeskommuner på Østlandet.

Sak 31/25 Høringsinnspill til Nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Styret støtter initiativet og understreker at innspillet bør omtale både jernbane og vei. Det er særlig viktig å påpeke behovet for alternative veitraseer for beredskap, bl.a. med tanke på E18.

Styremedlemmer oppfordres til å komme med innspill til andre relevante temaer som bør tas med i høringssvaret.

Vedtak:
Styret i Osloregionen IPR vil komme med en høringsuttalelse til «Nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037»

Høringsinnspillet blir behandlet på styremøtet den 8. desember i år.

Sak 32/25 Dagsorden for representantskapet 18. desember 2025

Forslag til innstilling til representantskapet:
Styret slutter seg til dagsorden for møtet i representantskapet den 18. desember 2025.

Sak 33/25 Godkjenning av protokoll fra representantskapsmøtet 4. juni 2025

Forslag til innstilling til representantskapet:
Protokoll fra representantskapsmøtet den 4. juni 2025 godkjennes.

Orienteringssaker

Sak 34/25 Barn og unge i gjengkriminalitet

Styreleder innledet med utfordringsbildet i Oslo. Styret ønsker at medlemmene deler satsinger og erfaringer fra arbeidet med å motvirke at barn og unge involveres i kriminalitet, når de orienterer om aktuelle saker i regionen på styremøtet 8. desember.

Vedtak:
Saken tas til orientering

Sak 35/25 Orientering om Energistasjonsprosjektet fase II, delrapportering

Innstilling fra interessepolitisk utvalg:
Saken tas til orientering.

Sak 36/25 Orientering fra sekretariatet

Vedtak:
Saken tas til orientering

Sak 37/25 Eventuelt

Styret ønsker at det sendes et brev, signert av styreleder og nestleder, med en oppfordring til Osloregionens medlemmer om å bidra med utstyr og materiell til Kyiv.

Leder for SNR og ordføreren i Lillestrøm kommune tok begge opp utfordringene knyttet til planene om ny bro over Glomma ved Fetsund under deres presentasjoner. Broprosjektet skal gjøre det lettere for kollektivtrafikk og næringstransport å komme fram langs riksvei 22 og videre inn mot Lillestrøm. Styret i Osloregionen ønsker å støtte prosjektet og bidra positivt. Derfor vil styrelederen i Osloregionen og lederen i SNR skrive et felles leserinnlegg for å løfte saken.

HADELAND

Hadeland, 3. november2025

Notat vedrørende framlagt forslag til
«Skolestruktur mot 2035» i Akershus fylkeskommune

Hadeland består av de tre kommunene Gran, Jevnaker og Lunner. Regionen ligger midt mellom Oslo, Gardermoen, Hønefoss og Gjøvik. Vi er en region som i dag har kommuner både i Akershus (Lunner og Jevnaker) og Innlandet (Gran), men det er også mye samhandling mot Ringeriksregionen i Buskerud fylke. Gran har søkt om å bytte fylkestilhørighet til Akershus fylke (AFK) for å samle regionen i ett fylke. Statsforvalteren har konkludert med at Gran bør få bytte fylke og man avventer nå stortingsbehandling som forhåpentligvis gjennomføres våren 2026. Gran kan da være en del av Akershus fra 1. januar 2028.

Gitt at tidsperioden som planlegges for Akershus sin skolestruktur er frem til 2035 er det stor sannsynlighet for at Akershus er skole-eier av regionskolen Hadeland videregående skole i de siste 7 årene av denne perioden. På Hadeland videregående skole er allerede i dag ca 50% av elevene Akershus-elever (ungdommer fra Lunner og Jevnaker).

Basert på dette er det ønskelig at **Akershus fylke forplikter seg til å oppdatere «Skolestruktur mot 2035»[1] allerede i 2027** når det er avklart om Gran kommer til AFK slik at rapporten med påfølgende politisk behandling tar med seg Hadeland videregående skole og skolens tilbud samt videregående opplæring til voksne i regionen. I denne oppdateringen tenker vi spesielt på:

- Definere Hadeland som en egen region i rapporten på tilsvarende måte som andre regioner i fylket og at Hadeland videregående skole tas med i fremtidige dimensjonsvurderinger.
    - Hadeland sin fremtidige påvirkning på skoletilbud lokalt må ivaretas (regionale momenter som kompetansebehov, reiseavstand, lokalt næringsliv…)
    - Reiseavstander for elever og lokale behov for tilpasset opplæring må vektlegges i tillegg til kun søkertall ved vurdering av oppstart/avvikling av løp og klasser.
    - Ta hensyn til Hadeland sine relevante kompetansemiljøer og næringsliv innen spesielt helse, bygg, elektro og servicefag og at dette vurderes med tanke på fremtidige utdanningsprogram.
- Hadeland må få samme type innflytelse i slike prosesser som andre regioner selv om man eventuelt kommer inn som en full region midt i perioden
    - Det er ønskelig med et fast kontaktpunkt mellom Akershus fylkeskommune og Hadeland IPR for videre dialog om skolestruktur, kapasitet og kompetansebehov – særlig frem mot revisjon av planen i 2027 og til Gran eventuelt kommer inn i Akershus
- Selv om hele Hadeland blir en del av Akershus vil fortsatt grensene mot Innlandet og Buskerud prege vår region og det er viktig med godt samarbeid mellom fylkene for de elevene som må krysse en fylkesgrense. Vi hadde satt pris på at sak om fremtidig skolestruktur 2035 også drøftet hvordan Akershus fylkeskommune legger til rette for og

[1] https://einnsyn.no/moeteregistrering?id=https://prod02.elementscloud.no/307e6038-8f75-45a2-821d-8349111eaf79

forholder seg til sine nabofylker i de sakene hvor elever bor i ett fylke og går på skole i et annet.

- Skolene på Romerike er beskrevet som svært fulle og med høy bruk av midlertidige lokaler; «*Med bakgrunn i den sterke elevtallsveksten som har vært og er fram til 2027, samt høy andel av midlertidige lokaler, er det kritisk å få etablert nye permanente elevplasser i regionen*.». Kan Hadeland videregående skole avhjelpe noe på denne situasjonen (og da spesielt mot utfordringer på Nannestad og Nittedal)?

Avslutningsvis noen korte faktaopplysninger om Hadeland videregående skole og regionens geografiske plassering i forhold til videregående opplæring:

- **Kort om Hadeland videregående skole (HVS)**
  Hadeland videregående skole er en regionskole. Det var opprinnelig tre videregående skoler i vår region og disse ble slått sammen til en samlet regional videregående skole i 2012. Skolen har i dag cirka 800 elever, men har kapasitet til å ta inn flere da den er bygget for 850 elever. På det meste har det gått 950 elever på skolen. HVS har tilbud innen både studieforberedende og yrkesfaglig retning. På VG1 dette skoleåret går 56% yrkesfaglig retning, 37% på studieforberedende og 6% på en hybrid. Skolen oppleves som moderne, funksjonell, er godt utstyrt og som et godt læringssted.
- **Informasjon om avstander til andre Akershus skoler**
  De nærmeste videregående skolene i Akershus utenfor Hadeland er Nannestad vgs og Bjertnes vgs. Avstanden til disse skolene er er ca 30 min med bil til Nannestad vgs og ca 40 min med bil til Bjertnes vgs. Avstanden til disse skolene fra Hadeland videregående skole med dagens kollektivtilbud er rundt 2,5 timer til Nannestad vgs og over en time til Bjertnes vgs. Transporten per i dag er med tog og deretter buss[2]. For en Jevnaker-elev som bor i Jevnaker sentrum er det ikke mulig i dag å kjøre kollektivt til Nannestad vgs da det ikke finnes noe kollektivtilbud i den retningen (eller via Oslo) i tidspunktene for skolens start og slutt-tider.
- **Øvrige fylker**
  I dag er det et fåtall av dagens elever fra Lunner og Jevnaker som går på en videregående skole i eget fylke da regionskolen Hadeland videregående skole ligger i Gran og eier er dermed Innlandet fylke. Jevnaker – elevene har i alle år fordelt seg mellom videregående skole på Hadeland og i Ringerike. De siste årene har ca 50% av Jevnaker-elevene valgt å gå på videregående skole i Ringerike kommune hvor Buskerud er skole-eier. Dersom Gran kommer til Akershus vil fortsatt mange Jevnaker-elever ha vesentlig kortere reisevei til Ringerike. Regionen ligger uansett ved grensen til Akershus og vi er opptatt av at det fremover fortsatt er viktig med et godt samarbeid mellom fylkene også innen videregående opplæring.

Notatet er skrevet av administrasjonen i Hadeland IPR, november 2025

[2] *Vi har da ikke tatt høyde for om tilbudene korresponderer på de tidspunktene som skolene starter og slutter.*

Interkommunalt politisk råd for
Ringeriksregionen

14. november 2025

Akershus fylkeskommune

v. Solveig Schylz

Postboks 1200 Sentrum

0107 OSLO

Interkommunalt politisk råd (IPR) Ringeriksregionen ber om møte med politisk styringsgruppe til Regional plan for Areal og Mobilitet Oslo og Akershus.

IPR Ringeriksregionen består av kommunene Ringerike, Hole, Modum Krødsherad og Jevnaker.

Regionen er kjent med pågående revisjon av regional plan for Areal og Mobilitet, men er med unntak av Jevnaker kommune ikke blitt involvert i planarbeidet.

Dette er svært beklagelig siden vår region er en viktig del av vekst aksen rundt Oslo. Regionen er rigget for vekst, med store boligreserver og store byggeklare næringsarealer.

Som det framkommer av plandokumenter, skal revidert regional plan gjelde fram til 2040 og ha et perspektiv fram til 2060.

IPR Ringeriksregionen mener at det vil være faglig uansvarlig ikke å vurdere regionens rolle inn i regional plan. Dette siden pendling, vekst og annen samhandling i vår region går i retning Oslo.

IPR Ringeriksregionen har mye samhandling med IPR Hadelandsregionen som støtter ringeriksregionens argumentasjon.

På bakgrunn av ovennevnte ber IPR Ringeriksregionen om et fysisk møte med politisk styringsgruppe for regional plan, for å få anledning til å begrunne og utdype dette nærmere.

Vi håper på relativt rask avklaring rundt møtetidspunkt, slik av vil kan få en reell innvirkning på videre planarbeid.

Internt dokument

Interkommunalt politisk råd for
Ringeriksregionen

Mvh.

Runar Johansen
Ordfører i Ringerike
Leder av regionrådet

Syver Leivestad
Ordfører i Hole
Nestleder av regionrådet

Morten Lafton
Ordfører i Jevnaker

Sunni Grøndahl Aamodt
Ordfører i Modum

Andreas K. Torp
Ordfører i Krødsherad

Interkommunalt politisk råd for Ringeriksregionen

e-post: ringeriksregionen@ringerike.kommune.no

Kopi:

Fylkesordfører i Buskerud
Christopher Wand, leder av hovedutvalg for samferdsel
Veidirektoratet
IPR Hadelandsregionen

Internt dokument